"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States .....
Canada and Mexico .....
Lithuania and other countries ....
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje $2.50
Lietuvoje ir kitur $3.00
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 36 | KAINA 5c | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, RUGSĖJO-SEPT. 7, 1923 | METAI VIII (VOL. VIII)

320,000 žuvo Japonijos Žemės Drebėjime

Žemės Drebėjimas, Ugnis ir Vanduo ir Vėtros Sudėtinomis Spėkomis Užklupo Mažutę Japoniją ir Padarė Pasibaisėtinus Nuostolius.

MILIJONAI ŽMONIŲ LIKO BE PASTOGĖS IR MAISTO. SIUNČIAMA JIEMS PAGALBA.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Streikuoja 158,000 Angliakasių

Wilkes Barre, Pa. — Rugsėjo 1 d. sustojo visi kietosios anglies kasyklose darbai, darbininkams ir kompanijoms nesutikus ant Penn. gubernatoriaus pasiulymų.

Darbininkai sako jie gryš į darbą jeigu bus garantuota minimum mokestis $5, t. y. kad žemiau penkių dolarių niekur nebutų mokama. Dabar gauna nuo $4.20 ir daugiau.

Gubernatorius Pinchot dar vis stengiasi streiką užbaigti.

Eina kalbos apie užėmimą visų kietosios anglies kasyklų į rankas federalės (arba valstijos valdžios laike streiko kad nebutų sutrukdoma anglies reikalavimai.

Bėgyje metų, sako geležies ir plieno darbininkų organizatoriai, tos industrijos darbininkų unija bus tokia tvirta kaip angliakasių unija.

Clevelando, Youngstowno ir apielinkių geležies išdirbimo srityse organizatoriai deda pastangas suunijonizuoti visus darbininkus. Darbas varoma po užžiura Amerikos Darbo Federacijos.

Plieno industrija Amerikoje bus suunijonizuota nežiurint lėšų ir kaip ilgai tas imtų. Taip tikrina plieno industrijos darbininkų organizatoriai.

Plieno trusto bosai bijo unijos, nes reikės brangiau darbininkams mokėti.

Fordas, automobilių išdirbėjas, tiki kad darbininkai jam dirbą turi gauti daugiausia užmokesnio.

Kuomet Am. Darbo Federacija norėjo suorganizuot Fordo darbininkus, jie pasirodė neperdideli mėgėjai unijos.

Bet nežiurint Fordo dirbtuvėse didesnio mokesnio darbininkams Fordas daugiau turi pelno. Nes geriau apmokamas darbininkas geriau dirba.

Philadelphia, Pa., chemikalų išdirbystėj nuo epsklozijos užmušta du darbininkai.

Angliakasių unijos komitetas pridavė įrodymus Suv. Valstijų anglies komisijai jog kasyklų savininkai samdo žmogžudžius ir užmušinėja unijistus darbininkus, kitus užpuola, sužeidžia tokiose kasyklose kur nėra unijų. Valdžios reikalaujama kad butų uždrausta kasykloms laikyti apginkluotus neva sargybinius, kurie yra tik žmogžudžiai. Pranešime sakoma:

"Pakalnės pietinės West Virginijos, Utah, Alabama, Maryland, Colorado, Kentucky ir kitose valstijose kur kasyklos neunijonizuotos, nužymėta kapais unijistų mainerių nušautų ar užmuštų kompanijos samdytais žmogžudžiais."

Vokietijoj, tukstančiai neapmokėtų angliakasių, išvarytų iš kasyklų Esseno srityje, pradėjo plėšmėti apielinkes jieškodami maisto. Viena kasykla buvo padegta. Trisdešimts tuktsančių angliekasių išvaryta iš darbo už neklausymą Francuzų.

Japonijos Žemės Drebėjimo Baisenybės

San Francisco, rugs. 4. — Japonija ima atsipeikėti iš po baisios katastrofos. Pranešimai iš įvairių šaltinių žuvusių skaičių paduoda iki 500,000. Osaka laikraštis paduoda žuvusių 320,000 žmonių. Nuostolių padaryta į $250,000,000 tik vienoj sostinėj.

Amerikos Raudonasis Kryžius skubinai siunčia nukentėjusiems gelbėt $5,000,000. Sosto inpėdinis paskyrė 50 milijonų dolarių nukentėjusiems; Japonijos imperatorius davė penkis milijonus dolarių.

Amerikos konsulas ir jo pati žuvo nelaimėje.

Daug Amerikonų kompanijų turi baisių nuostolių ir kitos nežino kur jų darbininkai ir atstovai randasi.

* * *

San Francisco, Cal. — Rugsėjo 1 d. ištikus vienam iš baisiausių istorijoj žemės drebėjimų, Japonijoj padaryta nuostoliai sekančiai:

Žuvusių skaičius paduodama nuo 200,000 iki 350,000 žmonių. Vienas pranešimas sako jog tik Yokohama mieste žuvo 150,000 žmonių.

Po pirmojo sudrebėjimo užėjo milžiniški jurių vandenų užsiliejimai. Komunikacija visoj Japonijoj kuone visai suardyta. Visos beveik žinios ateina iš Iwaki radio stoties, 155 mylių šiaurėj nuo Tokio, sostinės.

Bijoma jog bus daug žuvusių Amerikonų ir kitų tautų žmonių buvusių Tokio mieste ir kituose.

TOKIO: Sostinėj beveik viskas sugriauta, gaisrui kilus išdeginta griuvėsiai; valdžios arsenale kilus nuo gaisro eksplozijai užmušta keliolika tukstančių žmonių; 200,000 namų sudegė arba suardyta; maisto ir gėrimo stokuoja likusiems.

YOKOHAMA: Svetimtaučių distriktas mieste visai nušluota ugnies ir drebėjimo; 1,400 namų išdeginta. Lavonų matosi išdraikyta visomis pusėmis.

YOKOSUKA: Vandens bangos suardė daug laivų, daug padarė nuostolių; prasidėjo gaisrai.

NOGOYA: Su 620,000 gyventojų beveik sunakinta; žmonės liko be pastogės.

SASAKO: Šeši šimtai žmonių sakoma žuvo užgriuvus tuneliui.

OSAKA: Gelžkeliai per daugybę mylių išardyta, daug traukinių susidaužė, daug sužeista ir užmušta.

ITO: Virš 500 namų nuplauta vandeniu į juras.

ASAGUSA: Nugriuvus 12-kos gyvenimų bokštui užmušta 700 žmonių.

HAKONE: Šiame kalnų rezorte lengviau skaityt gyvus negu mirusius — tiek daug jų yra po katastrofos.

* * *

Roma. — Popiežius per apaštališką delegatą Japonijoj pasiuntė savo didžios apgailos ir užjautimo žodį Japonijos karališkai šeimynai, valdžiai ir visam kraštui.

Katastrofos Baisumas

Japonijos katastrofa apsireiškė keturlinka: žemės drebėjimas pradėjo viską, paskui atėjo vandenis iš jurų didžiomis bangomis ir nušlavė artimus prie jurų žemumų gyvenimus; ugnis prisidėjo griuvėsius naikinti, o dar prie visko užėjo tyfunas arba juodoji vėtra: iš žemės gilybių, paviršyje ir iš oro siautė naikinimas už kurį baisesnio negali buti.

Yokohama ir Tokio yra artimai viens kito; jų apielinkėj, į 150 mylių ratu, kiti miesteliai ir kaimai viso sudarė į 7,000,000 gyventojų. Čia katastrofa kirto sau aukas desėtkais tukstančių.

Rugs. 3 d. nauji drebėjimai sukratė visą Japonijos salą.

Japonijoj namai daugiausia iš medžio ir lendrių, gaisrui kilus degė kai popiera. Budinkai daryta taip kad išlaikytų kasdieninius tenai užeinančius žemės sujudimus, bet užėjus tokiems baisiems drebėjimams ir gaisrui neišsilaikė.

Kurie ištolo matė gaisrą apsako jog tai buvo panašu pragarui: baisiausios ugnis siekė dangų, žmonių klyksmas, lakstymas, eksplozijos — viskas sudarė neįsivaizdinamą reginį.

Ko ugnis ir drebėjimas nešunaikino tą nušlavė vandenų užsiliejimas iš jurų.

Per 25 metus ateityje Japonija turės vargt kol atsistatys iš dabartinių griuvėsių.

Salos Bonin ir Ošima manoma visai nuskendo po povandeninio sudrebėjimo, nusinešdamos tukstančius į gelmių glėbį.

Suardyta komunikacija, laivynų stotis, valdiški budinkai sostinėj ir kitur toj srityj.

Tokio mieste prasidėjo maisto riaušės iš bado; policija su nuogais kardais stengiasi malšint.

Miestuose Tokio ir Yokohama apšaukta karo stovis prilaikymui tvarkos ir apsaugojimui nuo plėšimų.

Daugybė vulkanų pradėjo išsiveržti antrą ir trečią dieną po žemės drebėjimo, kas padarys naujų nuostolių.

Anglijos ir Amerikos kariški laivai pasiųsta į Japoniją gelbėti nukentėjusiems kiek galima. Visi Japonijos laivai leidosi į Yokohamą su pagalba.

Pabrango Ryžiai

Osaka, Japonija. — Visoj Japonijoj pabrango ryžiai pradėjus valdžiai rinkti juos siųsti į nelaimės užkluptas vietas.

Sostinė turbut bus perkelta į Kyoto miestą.

S. V. Dalyvaus Genevoj

Geneva, Šveicarija. — Suvienytos Valstijos sutiko dalyvauti Tautų Sąjungos komisijos posėdyj kuriame bus apkalbama humanitariški klausimai. Amerikos delegacija dalyvaus su patariamaja gale.

Charlestown, S. C. — Šešios ypatos prigėrė netoli Conway, automobiliui nuvažiavus į upę per atdarą tiltą.

Springfield, Ill., mirė 113 m. amžiaus moteris.

Suv. Valstijų Senatorius La Follete ir buris su juo važinėjančių po Europą Amerikonų šiose dienose iš Berlino iškeliavo į Rusiją. La Follette stovi už Rusijos pripažinimą.

VOKIETIJA LAUKIA CIVILIO KARO

Berlinas. — Visa Vokietija tik ir kalba jog neužilgo gali kilti naminis karas.

Kancleris Stresemann grąsina visoms partijoms kurios kėsintųsi atakuoti dabartinę valdžią.

Maskva sakoma išsijuosus dirba kad kaip nors sukėlus Vokietijoj preletaro revoliuciją—Vokietijos revoliucija sako businti pradžia Europos revoliucijos.

Ko Francuzija Nori?

Buvęs Suv. Valstijų Karo Sekretorius Baker, dabar esantis Europoje, rašo į Clevelandą sekančiai: "Jeigu Vokietija turėtų rankose tuos 53,000,000,000 arba bile sumą aukso markių ir duotų Francuzijai kaip ji reikalauja, Francuzai išrastų kokią nors pirežastį tų pinigų neimti, ar bent neapleistų Ruhro, iki klausimas jos saugumo nebutų užtikrinta jai iki pasitenkinimo. Vienu kartu Francuzija reikalavo apie 34,000,000,000 aukso markių atlyginimo iš Vokietijos. Dabar reikalauja mažiausia 26,000,000,000 markių ir tų pinigų kuriuos Francuzija skolinga Anglijai ir Amerikai."

Žuvo 60 Laivų

Kopenhagen.— Šešiasdešimts žuvininkų laivų dingo audroje kuri prašlavė Danijos pakraščiu 24 valandų bėgiu rugp. 31 d.

Vienam Vokiškam laivui apvirtus prigėrė 41 žm.

Moteris Rusijos Atstovė

Kristianija. — Norvegijon atsiųsta kaipo Rusijos ambasadorius, moteris Aleksandra Kollontai. Ji tokiu budu yra pirmutinė moteris ambasadorė pasaulyje.

Kollontai sako jog moterų darbas Rusijoje tik dabar prasideda. "Daug turi dar buti padaryta abelnoj apšvietoj, ir apšvietimui motinų ir užžiurėjimui kudikių." Ji buvo pirmutinė ir vienatinė moteris narė komunistų partijos ekzekutivio komiteto.

Europoj Javų Derlius Šimet Geras

Daugumoj šalių Europoje šią vasarą javų derlius yra geras. Rumanijoj kviečių bus šimet daugiau negu buvo pernai, tik miežių ir avižų derlius menkesnis.

Kviečių Rumanijoj manoma bus 106,556,000 bušelių (bušelis yra 8 gorčiai), pernai gi buvo 82,582,000 bušelių.

Miežių šimet bus apie 82,673,000 bušelių; pernai buvo 84,710,000 bušelių. Avižų — apie 68,894,000; pernai buvo 86,130,000 bušelių.

Nederlanduose rugių, avižų ir miežių derlius bus didesnis negu pernai. Kviečių manoma bus į 5,339,000 bušelių; pernai buvo 5,236,000 b.; rugių — apie 25,404,000; pernai buvo 13,252,000 buš. Bulvių manoma bus 81,938,000 buš., pernai gi buvo 124,523,000 buš. Cukrinių burokų 1,889,000 tonų, pernai buvo 2,035,000 tonų.

Belgijoj derliui pakenkė oras. Bet visgi manoma jog avižų bus kiek daugiau negu pernai. Bulvių tikima dikčiai mažiau. o cukrinių burokų busią daug daugiau.

Bulgarijoj oras irgi kenkė javams, tečiau derlius manoma bus didesnis negu pernai.

Portugalijoj rugių ir kviečių tikima daug daugiau negu pereitais metais.

Latvijoj rugių bus apie 11,810,000 bušelių, pernai buvo vos 7,397,000 buš., arba 4,413,000 mažiau negu šimet.

ŽUVO ŠIAURĖS ŽEMIŲ TYRINĖTOJAI

Nome, Alaska. — Ateina žinių apie atradimą vienos Eskimų moters kuri buvo su baltais žmonėmis ir savo vyrais išvažiavus į tolimą šiaurę. 54 balti ir Eskimosų vyrai ir ta moteris 1921 metais sustoję ant Wrangel salos toli šiaurėj, iki dabar išbuvo; bet kiti jau mirę, tik ta viena moteris atrasta serganti, bet dar gyva. Trįs vyrai nežinia kur dingo: jie leidosi Siberijos linkui sausio 17 d. šiais metais.

Mirė Amerikonė Kunigaikštienė

Londonas. — Čia mirė kunigaikštienė Anastazija, Grekijos kunigaikščio Kristofo moteris. Ji buvo Clevelandietė, cino blėtų išdirbėjo milijonieriaus našlė, ištekėjus už Grekų kunigaikščio ir persikrikštinus jų tikybon. Ji mirė nuo vėžio.

Atnaujinta S. V.-Meksikos Santikiai

Washington. — Suv. Valstijos atnaujina santikius su Meksika ir užmezgama pilni diplomatiški ryšiai. Nuo 1920 metų, po griuvimo Carranzos valdžios, Amerika buvo pertraukus ryšius, ir tik dabar prieita prie jų atnaujinimo. Meksikos prezidentu yra Obregon, netekęs vienos rankos pirmesnėse prezidentų varžytinėse.

Orlaiviais Paštas tarp New Yorko-Londono?

Washingtone pašto valdininkai mano jog bus galima įkunyt orlaiviais pašto vežiojimą tarp New Yorko ir Londono, kur galima nuskristi į 30 valandų.

Sumanytojai sako jog tas butų galima atsiekti įrengiant jurėse stotis kas 400 mylių, kur orlaiviai galėtų nusileisti reikalui esant. Tos stotis butų dideli plukanti tiltai priinkaruoti į dugną. Jie butų labai apšviesti, kadangi skristi reiktų nakties laiku per tulą dalį okeano.

Perth Amboy, N. J., Ku Klux Klano riaušėse su minia sužeista 100 žmonių. Minia buvo užpuolus Ku Klukserius jiems pasirodžius gatvėje.

GRĄSO NAUJAS BALKANŲ KARAS
Italija Užpuolė Grekiją

Londonas, rugs. 1 d. — Europa susiduria su pavojingiausiu nuotikiu kokio dar nebuvo nuo pasibaigimo Pasaulinio Karo.

Italija užgriebė kelias Grekijos salas. Ant Corfu salos plevėsuoja Itailjos vėliava, po bombardavimo tos salos kur užmušta keliolika žmonių.

Balkanų valstybės sujudusios. Rumanijos karalienė skubiai sugryžo iš Paryžiaus į Buharestą. Jugoslavijos rezervai ėję namon sulaikyta ir pašaukta tarnybon. Italija sumobilizavo ir rengiasi šaukt dviejų klesų savo rezervus.

Anglija ir Francuzija užmirše Ruhro ginčus skubinasi į Viduržeminę jurą su laivais. Abi jos stengiasi prikalbint Italiją pasiliauti puolus Grekiją.

Visa tai dėjosi del to kad Grekijoj užpuolikai užmušė kelis Italijos pasiuntinius nuvykusius nustatyt Albanijos-Grekijos rubežius.

Nužudžius tuos kelis Italijos žmones, Italija pareikalavo iš Grekijos 50,000,000 lyrų pinigais, nubaudimo žmogžudžių, oficiališko atsiprašymo prieš Italiją, salutavimo Italijos laivyno 21 šuviu, ir apgailavimo žuvusių visose Grekijos katalikiškose katedrose. Kolei Grekija spėjo atsakyti ant Italijos notų. Italija pasiuntė kariškus laivus ir užėmė tas salas, dabar dar sako reikalaus kad butų Italijai apmokėta tos užėmimo lėšos.

Tą viską daro karštakraujis Italijos premjeras Mussolini. Jis matyt gali sukelt naują didelę maišatienę Europoj ir Azijoj.

Italija jau nuo 1918 metų pasilsėjo. Ji pamatė kad Grekija yra silpna po tik ką pralaimėto karo su Turkais, taigi ir griebėsi Grekijai už gerklės, gaudama šitą progą. Tie nužudyti vyrai butų galėję likti gyvi jeigu butų čėję su Grekų duodama kariumenės apsauga; jie atsisakė, ir štai kokia istorija.

Anglija turi apie 15,000 pilnai prirengtų jureiviu su amunicija netoli Viduržeminėse jurose ant salos Maltos. Ji neducs Italijai siausti.

Francuzija nors Turkų-Grekų karėj Gelbėjo Turkams, dabar nenori kad juos Italija imtų tesrioti, nes tada prisidėtų kitos Balkanų valstybės ir apsilpnintų Francuzų draugingumą su Balkanų tautomis, o tas butų negera varžytinėse Ruhre su Vokietija.

Mussolini Nepaiso Tautų Sąjungos

Geneva. — Rugs. 4 d. Gregija atsikreipė į skubiai sušauktą Tautų Sąjungos posėdį prašydama sutaikint nesusipartimą su Italija. Grekijos atstovų pasiulymai yra tokie ant kurių Itailja be abejo nesutiks.

Italija vis dar gabena kariumenę ant Korfu salos ir tiesia telegrafo linijas per visą salą, iš ko matoma jog ji nori ten ilgai pasilikti.

Geneva. — Tausų Sąjunga pareikalavo kad Italija ir Grekija susilaikytų nuo karo. Bet Mussolini pareiškė jog čia ne Sąjungos reikalas ir jis nepaisys Sąjungos.

Mussolini spjauna į veidą 51 valstybei prigulinčiai prie Tautų Sąjungos. Ką Tautų Sąjunga darys? Rugsėjo 3 d. prasidėjo visuotinas Sąjungos susirinkimas. Italija atšaukė savo atstovą iš Sąjungos.

Sąjunga, taigi, gera tik taikos metu; kada ateina ikvirčiai jie įveda į karus po senovei.

Tautų Sąjunga nesulaikė Lenkų nuo užgrobimo Vilniaus, nesulaikė Lietuvių nuo užėmimo Klaipėdos.

Italija paisys Sąjungos ar ne, Anglija pasiryžus neprileisti tų dviejų valstybių prie karo. Jei bus visai atmesta Sąjunga, Anglija imsis ambasadorių taryboss žodžiu veikti prieš Italiją.

3,000,000 kareivių Europoje yra gatavų stoti karan, jų užpakalyj dar yra 17,000,000 daugiau pašaukimui. Vienuolika tautų stripinėja ant pirštų galų, tulos norėdamos karo, kitos bijodamos to kas gali išeiti iš Italijos-Grekijos vaidų.

Turkija mano užgriebt rytinę Makedoniją iš Grekų.

Bulgarija laukia progos prasimušti sau kelią į juras.

Austrija ir Vengrija tiki pagerinsią savo reikalus lėšomis Jugoslavijos, Čekoslavijos ir Rumanijos.

Rusija godžiasi atgaut Besarabiją nuo Rumanijos.

Lenkija gatava kišt nosį į bile karą kokis nekiltų centralinėj Europoj.

Nuo sumišimo prasidėjimo, visoj Italijoj daroma demonstracijos prieš Grekiją, užpuldinėjama konsulaturos.

Popiežius dar tyli, nieko nesako savo juodašimčiui vientaučiui premjerui.

Grekija pasiveda Tautų Sąjungos nuosprendžiui, tuo tarpu nesipriešina Italijos kariumenių ir laivyno žygiams.

Užėmę tas kelias salas, Italai dabar valdo visą Adriatiko jurą, skersai kurios randasi Grekija.

Lietuvis Milijonierius

Tujas Juoz. Pavinskas tarnavo batų ir langų valytoju pas milijonierę Molly Hanno, kuri išėjo iš proto. Jiedu susimylėjo ir gyveno kai karveliai. Dabar tais milijonais (suviršs 10 milijonų) naudojasi p. Pavinskas.

Bet Lietuviams iš jo tiek naudos kiek iš ožio: nei vilnų, nei pieno! Jis gyvena Deal Beach, N. J.

Atvažiuoja 68 Lietuviai

Bėgyje šios savaitės keturi Cunard linijos laivai įvažiuos į New Yorką su išviso 66 Lietuviais pasažieriais. 'Berengaria' atgabena 8; 'Tyrrhenia", 13; 'California', 33 ir 'Saxonia', 14.

Nieks Nepatarnaus Jums Geriau ir Pigiau!

"Dirvos" Agentura sudarė naujus ryšius su Lietuvos Bankais, — todel "Dirva" gali greitai ir teisingai persiųsti Jusų pinigus Lietuvon, taip giminėms taip ir visuomenės organizacijoms.

Per "Dirvą" siunčiami pinigai yra išmokami: KAUNE BANKUOSE — LITAIS arba AMERIKOS DOLARIAIS; VISUOSE LIETUVOS PAŠTUOSE IŠMOKAMA LITAIS.

Kas siuntė pinigus Lietuvon per "Dirvą", nesigailėjo: pinigai nuėjo greitai ir saugiai.

Jei suskubsite dabar pasiųsti, Lietuvoje gaus pinigus dar prieš rudenį. — Nesivėluokite!

"Dirvos" kursas yra žemesnis už visų kitų įstaigų kursą; — ypatingai siunčiant dideles sumas mes duodame daug geresnes sąlygas negu kiti!

Visokiais reikalais rašydami adresuokit:

"DIRVOS" AGENTURA
7907 Superior Ave. Cleveland, O.

Iš Lietuvių Gyvenimo

YOUNGSTOWN, OHIO

Teatras ir prakalbos. Rugsėjo 2 d. musų Progresivis Klubas surengė savo svetainėj (628 Franklyn Ave.) labai dailų teatrą ir prakalbas. Svečių teatro pažiurėti atvyko gražokas burelis, — net iš Clevelando buvo pp. Baltrukonių šeimyna atvažiavusi su automobiliu. Lošta komedija "Dėdė Atvažiavo". Lošėjai nesenai tebuvo pradėję mokintis lošimo, taigi galima buvo matyti kad vienur-kitur aktoriai žiurėjo už kulisų kur buvo jų "sufleras". Bet, bendrai imant, lošimas buvo gerai atlikta, ir publika turėjo ko gardžiai pasijuokti. Nežiurint to kad trumpa tebuvo laiko lošimui gerai suruošti, reikia pagirti Youngstowniečius už jų nenuoalsų darbavimąsi. Tokie teatrėliai, tokie susirinkimai suartina žmones, ir, kas svarbiausia, priaugantiems vaikeliams duoda progos gerėtis savo dėdžių ir savo tėvų kalba, lošimu, menu.

Prieš lošimą, buvo prakalbos. Kalbėjo "Dirvos" vedėjas p-as V. K. Račkauskas iš Clevelando. Trumpoje savo kalboje jis perbėgo Lietuvos istoriją, nuo senovės laikų iki dabar kuomet musų žmonės liko nepriklausomos respublikos piliečiais, po daugelio metų priespaudų ir persekiojimų. Kalbėtojas ragino Youngstowniečius nepamiršti savo Tėvynės ir jos vargų. Jis prilygino Amerikos Lietuvius ir Lietuvos Respubliką prie tėvų ir kudikio. Sako: "Amerikos Lietuviai labai daug prisidėjo prie Lietuvos laisvės atgavimo. Jie yra skaitomi lyg ir Lietuvos Respublikos gimdytojais. Todel jie ir turi buti Lietuvai kaip ir gimdytojai kudikiui: jei kudikis, dar negalįs tiesiai eiti, dar nepajiegas tobulai savo reikalus aprupinti, padaro kur klaidą tai ne peikimu ir kumščiavimu reikia jis vesti pirmyn bet reikia jam pagelbėti sutvirtėti, ant kojų atsistoti, pirmyn žengti...."

Kalbėjo taip jau ir p. Sabaliauskas, vietinis biznierius, nurodydamas kad Youngstowno Lietuviai daug yra pasidarbavę ir daug yra aukavę Lietuviai ir jie nepasiliaus rupinęsi Lietutuvos reikalais. Taip jau jis gražiai patarė Youngstowno Lietuviams užsirašyti "Dirvą", kaipo artimiausį savo valstijos laikraštį ir tame laikraštyje sekti savo Tėvynės gyvenimą, rašyti apie savo kolonijos reikalus. "Dirva", kaip sakė p. Sabaliauskas, jau parodė Youngstowno Lietuviams kaip ji yra jiems prielanki, — ji talpino jų reikaluose raštus kurių nenorėjo talpinti kiti laikraščiai, nenorėdami apginti Youngstowno Lietuvių reikalų nuo Arišių!

Pertraukoje tarp prakalbų paskambino ant piano jaunas čia gimęs Sabaliauskų sunus, kurs, kaip matyt, irgi bus geras tėvynainis kaip ir jo tėvas.

Youngstowno Lietuviai nesnaudžia. Garbė jiems!

Buvėlis-Nebuvėlis.

GARY, IND.

Dar iš Amerikos Lietuvių Politinio Klubo Seimo. Seimas įvyko rugp. 19 d., International Institute salėje. Atidarė prezidentas Dr. A. Smitas 10 val. ryte. Delegatų pribuvo vietinių ir nuo 2-rojo skyriaus Clinton, Ind., Jonas Skinderis ir D. Riauka. Seimo vedėju išrinkta Jonas Skinderis, raštininku Zigmas Kiela.

Pirmojoj sesijoj nebuvo daug ko tariama, nes nebuvo atvykę visi delegatai. Buvo pertikrinta mandatai, išduota raportai finansinio stovio ir peržiurėta visos bilos. Vėliau pirmininkas J. Skinderis pranešė kad antras skyrius aukauja del centro knygą vedimui centro finansų, vertės ir 20 šarpų-kukardų vertės po 60 c. kiekviena, už ką Seimas išreiškė 2-ram skyriui padėką.

Duota sumanymas atskirti centrą nuo pirmojo skyriaus, kadangi iki šiolei pirmas skyrius visus dalykus vedė sykiu su centro reikalais. Sumanymas vienbalsiai priimta.

Pirma sesija užsidarė 12:20 val.

Antra sesija atidaryta 1:30 v. po pietų. Joje susirinko visi delegatai. Peršaukta delegatų vardai ir imtasi tarimai.

1. Perskaityta dvi rezoliucijos nuo antrojo skyriaus: 1) Protestas prieš organizaciją Ku Klux Klan; 2) Protestas prieš Lietuvos valdininkus kurie nepaisydami įstatymų ir žmoniškumo žiauriai elgiasi su savo šalies piliečiais. Abi rezoliucijos vienbalsiai priimta.

2. Planas kėlimui kapitalo ir organizavimui naujų skyrių: Po ilgokų diskusijų pasirodė kad klausimas yra perdaug keblus, ir neprieita prie jokio rezultato.

3. Kaip turi buti apmokama organizatorius: Tas klausimas buvo net keletu sumanymu paremtas, bet galiaus liko nutarta apmokėti organizatoriui $25 iš iždo, ir suorganizavus naują skyrių mokėt po $1 nuo kiekvieno nario.

4. Konstitucijos pritaikymas del pašalpos skyriaus įvedimo pavesta tam tikrai išrinktai komisijai, kurion inėjo J. Skinderis ir P. Navickas,

5. Naujos centro valdybos rinkimas. Prezidentu vienbalsiai išrinkta J. Skinderis, Clinton, Ind. Vice-Prezidentu — Ilionas Milašius, Gary, Ind. Sekretorium — P. Navickas, Clinton, Ind. Kasierium — M. Milašienė, Gary, Ind. Globėjais— A. Smitienė ir P. Kviklis, Gary, Ind. Organizatorium Dr. A. Smitas, Gary, Ind.

Antra sesija užsidarė 6 val. vakare, ir kadangi dar liko keletas reikalingų aptarti dalyku, nutarta susirinkt po vakarienės Dr. A. Smito namuose.

Trečia sesija pradėta 7 val. vakare. Tarimai:

6. Kadangi konstitucijoj yra pažymėta jog ši organizacija rupinasi šelpimu moksleivių einančių augštesnius mokslus, ir likosi nutarta įsteigti "moksleivių šelpimo fondas". Darbas pavesta centro valdybai.

7. Duota sumanymas įsteigti informacijos biurą. Sumanymas priimta. Biuro reikalus vesti išrinkta A. Smitienė, Gary, Ind.

8. Dr. A. Smitas pranešė jog Gary State Kolegija, kurios jis yra prezidentu, suteiks mokslą trečdaliu pigiau visiems moksleiviams kurie bus nariais A. L. P. Klubo.

Seimas užsidarė 9 val. vakare.

Raštininkas.

LAWRENCE, MASS.

Šis miestas nėra didelis lyginant su kitais Amerikos miestais, bet Lietuvių čia yra didelis buris, tik ne visi vienokių pažiurų ir užsilaikymo. Čia yra viena tautiška-Lietuviška parapija, kita Rymiška parapija, ir musų Lietuviai taip: vieni žiuri į vieną pusę, o kiti į antrą. Yra daug ir tokių ką visai atšalę nuo abiejų.

Čia yra moterėlių darančių munšainę arba naminę, ir kožna giriasi padaranti geresnę negu kita. Tuli vyrukai ir vedę diedai tik ir vaikščioja pas tokias bobeles jieškodami "dušiai nuraminti" skystimėlio. Bobelės sau tik pinigėlius ir vyrų traukia, o raugalą tai bile kokį induoda ir eik sau. Visos tokios kurios bravorus namuose laiko turėtų gaut gerai lazdų arba patekt į policijos rankas. Jos ir pačios serga tų nuodų persigėrę ir kitur teršia. Bet gal ateis laikas, ir jos už savo griekus atsipakutavos, kaip jau kitoms ir pasitaikė.

Kulturos darbai. Draugijos čia darbuojasi kiek gali. Vasariniai pasilinksminimai jau baigiasi, taigi visi umai imasi už žieminių darbų svetainėse — rupinasi rengimu vakarėlių su teatrais. Kaip girdėti, Sandaros 12 kuopa imasi smarkiai už darbo. Ji turi jau pasirinkus gražų veikalą perstatymui, jau lošikai turi roles išsimokinę, ir kaip girdėti tai bus labai puikus perstatymas. Visuomenė to ir laukia, nes žino kad Sandariečiai čia visuomet parengė gražius vakarėlius.

Čia taipgi yra gerai gyvuojantis choras — Lietuvių Dailės Draugija; ji rengiasi prie žieminio veikimo, statys operetes, duos koncertus ir abelnai kas tik bus galima. Prie choro priguli smarkiausi muzikos žinovai ir mėgėjai ir dainininkai. Choro mokytojas yra J. Navadauskas, labai darbštus vyras. Neužilgo gal bus pastatyta puiki opera. Be abejo vietos publiko džiaugsis ir lauks kada sužinos kas statoma ir kada.

Dailą Mylintis.

EKSTRA! ANTRA LAIDA.

NEGIRDĖTA KNYGA!

"DIRVOS" Redakcija, norėdama kad kuodaugiausia žmonių skaitytų geras knygas, pasiryžo parinkti jas kuoprieinamiausiomis kainomis. Ir štai pirmučiausiai leidžiame NEGIRDĖTAI nužeminta kaina knygą antgalviu **"KANDIDAS"**.

Tą knygą parašė garsus filosofas **Voltaire**. Ji turi 150 puslapių ir jos kaina dabar **tiktai 50 centų.**

Knygos "KANDIDAS" paprasta kaina yra $1.00, bet šiuo tarpu mes paleidžiame po 50c. trumpam laikui (ale visai trumpam, pasiskubinkite kad neapsigautumėt kai nebegausite už taip žemą kainą). Jei pasivėlinsite ir pusdolario nebesučėdysite ir knygos nebegausite: **mes jau antrą laidą jos spausdinome!**

Kas ta per knyga KANDIDAS?

Kas tas per vienas jos autorius VOLTAIRE?

Kokiu budu galima ta knyga gauti?

Šičion į tuos klausimus ir atsakysime. Pati knyga yra labai graži ir (po "sekretu" pasakysime) yra uždrausta bloznams skaityti! Joje aprašoma kaip vienas nedakepęs filosofas visados visur tvirtino kad **"Nėr to blogo kad neišeitų ant gero"**. Gavo įspirti pasturgalin kad lindo prie merginos; pateko karišKan teisman ir vos tik nebuvo sušaudytas; buvo inkvizitorių vedamas ant sudeginimo; buvo gavęs tiek turtų, aukso ir deimantų, kad 100 avinų nešė tuos turtus ir viskas paskui žuvo, kad tik sklypelis žemės beliko senatvėj prisiglausti, — ir vis jis pasakojo kad **"nėra to blogo kad neišeitų ant gero"**... Skaitydami tą knygą daug ko pasimokinsit, daug kur prisijuoksit, ir, dzievaž, netik nesigailėsit pats knygą paskaitęs, bet ir kitam liepsit ją perskaityti.

Kas buvo Voltaire? Tai buvo didelis rašytojas, kurio nekentė karaliai, kunigai ir vyskupai, nes jis, iš peties rėždavo, visiems teisybe akis smilkino. Jis savo raštuose visados užsistodavo už skriaudžiamuosius ir paniekintuosius, visados išjuokdavo išdidumą,— jis buvo vienas pirmutiniųjų pradėjęs skelbti kad **visi žmonės yra lygus, kad pasaulio tvarkai nereikia karalių, nereikia kunigaikščių, nereikia popų ir kitokių kurie tiktai žmogaus prakaitu minta.** Užtat Voltaire buvo per ilgus metus Prancuzų karalių persekiojamas ir turėjo nuo jų piktų budelių slapstytis.

Žodžiu sakant, — Voltaire'o knyga "KANDIDAS" turėtų rastis kiekvienuose namuose. Mokytas žmogus pasilinksmins ją paskaitęs; nemokytas šio to pasimokins ir gražiai pasijuoks iš senovės žmonių kvailybės. Jaunas skaitydamas stebėsis kad senovėje tokių žmonių buvo; senas skaitydamas tik galvą kinkuos ir sakys: "Teisybę padla rašo, kad jį kur!"....

KAIP GAUTI KNYGĄ KANDIDAS?

Mes norime kad Tamsta kuolengviausiai gautum "KANDIDĄ" sau į namus, todel ir išgalvojome kuoprieinamiausį Tamstai budą: nereikia nei laiško rašyti, nereikia nei money orderio pirkti, — nieko nereikia: tiktai paimk pašto markių už pusdolarį (lygiai 50c), iškirpk žemiau padėtą kuponą-iškarpą, užrašyk ant jo savo adresą, ir su pašto markėmis (vertės 50c.) atsiųsk mums. **Ir nusistebėsi kad už kelių dienų "KANDIDAS" ir atkeliaus į Tamstos namus!**

Tai ir viskas.

Jei Pats, Gerbiamasis Viengenti, nesinaudosi tuo laiškeliu ir kortele, atisinaudosi paskelbimu, pranešk apie jį tokiam draugui kurs pasinaudos: matai, mes norime kad musų žmonės gautų kuodaugiausia naudos iš gerų knygų!

"DIRVA"
7907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Siunčiu 50c. pašto markutėmis ir prašau siųsti 1 egz. Tamstų išleistos knygos "KANDIDAS" šiuo adresu:

Mr. .....

.....

.....

Paremkite Lietuvos Kaimų Knygynus

1920 metais Valstiečių Liaudininkų Kuopos jaunimas Naudžių kaime (Sintautų val.) įsteigė knygynėlį. Buvo išrinkta knygyno valdyba iš trijų ypatų, kuriai buvo pavesta rupintis knygyno reikalais.

Pradžiai iš pačių tarpo buvo suaukauta apie 60 knygučių — menko turinio, ir mažai kas jas skaitė.

Toliau buvo surengta keli vakarėliai, kurių pelnas buvo skiriama knygyno naudai.

Apart to, valdyba yra gavusi iš Amerikos du siuntiniu knygų. Vieną siuntinį, 21 knygą, prisiuntė J. Bandza ir Detroit, Mich., 1922 m., antrąjį — P. Gyvis irgi iš Detroito, 1923 m. Jiems knygyno valdyba širdingai dėkoja visų skaitančiųjų vardu.

Šiais metais musų knygyne randasi 367 knygos. Bet augant knygynui auga ir skaitytojų skaičius. Prie to, kitos musų knygos taip yra atsilikusios savo turiniu kad neduoda skaitytojui jokios naudos.

Esant tokioj padėtyj negalima pilnai patenkint skaitančiųjų reikalavimų. Todel kreipiamės į brolius Amerikiečius prašydami paremti mus tame kilniame darbe: siųskite mums visokio turinio knygų; nei viena knygelė čia neprapuls veltui. Ypatingai pageidaujama žurnalas "Gydytojas". Mes tokių leidinių Lietuvoje dar neturime. Taipgi geistina juokų, pasakų, abelnai visokio turinio. Jųs tuo padėsit atsikelti musų kraštuį ir pratrinsit žmonių amžiais užmiegotas akis.

Mes jums liksime labai dėkingi.

Knygyno Valdyba:
J. Petrikas — Pirmininkas,
Jakaitis — Sekretorius.

Musų adresas:
Šakių ap., Sintautų val.,
Naudžių kaimo knygyno ved.
Jonui Petrikui.

(Kitų laikraščių meldžiame šį perspausdinti.)

DĖL RAŠYBOS VIENODINIMO

"Artojo" No. 8 Redakcijos statoma klausimas "C ar K" rašymo svetimuose žodžiuose. Mano nuomone, palikit žodį originalėj formoj, nes kitaip keliaropai darkytųsi rašyba ir tarmė.

"Dirvoj" No. 34 tuo pat reikalu indėta keletas žodžių pavyzdžiui iš musų rašybos, kaip geriau rašyt, kas man išrodo tuščiu. Lietuvių kalbai turime šiokią tokią gramatiką kurios rašėjai laikosi, kam tat klaust: "lytus ar lietus"? Lytus vadina žemaičiai, kaip lygiai "meisa", "duna", ir t. p. Na o visi kiti žodžiai Lietuvių kalbai tinka trumpiau rašant, pav: "greičiau" be s ant galo.

Musų redaktoriams ir rašytojams bei leidėjams reikia daugiausia griežtai kovoti su svetimais žodžiais, kurie daugumos spraudžiami už savuosius, neva del jų augšto termino. Po karo ta epidemija dikčiai apsėdo Lietuvoj leidžiamus laikraščius; tuluose tų maž ne ketvirta dalis svetimų (tarptautiškų) žodžių! Tas pat čia sekama. Rodos tą rašėjai turi žinot kad skaitytojas nemokąs svetimos kalbos nesupras tų žodžių prasmės. Bet tas aklai ir be atodairos daroma. Redaktoriai žino kad šioj šalyj gyvenant, labai mažas musų žmonių nuošimtis tepažįsta rašytinę Anglų kalbą, o kitų kalbų visai ne. Kam tat jų žodžius vartoti?

Ne tik tokie žodžiai kaip muskulas, subtelumas, substancija, skalė, koordinacija, turi buti iš musų kalbos prašalinta, bet ir daugiau, kaip bronza, faktas, impulsas, mitingas, ir t. p., ir jų vieton butų galima pritaikint savus žodžius, palankius ir prasmingus.

Anis Rukas.

Nuo Redakcijos: Musų pridėtas tulų žodžių surašas nevienodai rašomų buvo tik palyginimas kaip vieni daro, ir kaip kiti. Tai nebuvo pamokinimas kaip rašyt, kaip tą A. Rukas supranta. Gerai kad jis, ir su juo kiti, jau žingeidaujasi rašybos vienodinimu. Musų tie paminėti žodžiai verkiant turi buti suvienodinti. Ir jie neįžeistų jokio redaktoriaus ar rašytojo "didybės".

Nors lytus yra žemaitiškas bet kiti sako kad teisingas, nes sako "lytus lyja". Bet tuo remiantis reiktų sakyti "vanduo vandenuoja", vietoj dabar vanduo bėga. Ir taip daug tokių.

Vieni vienaip, kiti kitaip yra nusistatę rašyti andai suminėtus žodžius, ir nesilaiko gramatikos. Kožnas redaktorius jaučiasi "pats sau gramatika". Čia ir bėda.

Svetimus žodžius, kaip mitingas, kurį gražiai užima susirinkimas, sueiga, galima išmest, ir tas nekenks niekam. Bet yra tuli žodžiai kurie butinai reiktų palikti: socializmas, komunizmas, impulsas, elektra, radio, telegrafas, faktas, ir daug k. Tie yra ir tarptautiški ir sykiu įsigyvenę, aiškiai suprantami. Jei juos versi Lietuviškai, vėl išeis košė, nes vėl kožnas redaktorius išvers savaip.

Suvienodinimas paprasčiausių žodžių, kurie yra tik paprastomis jungėmis ir tam panašus, butinai reikia ir butų lengva.

Rašymas daugeriopai tokio paprasto žodžio kaip IKI: ligi, lig, lygi, lik, yra tiesiog apsileidimas.

Neužmirškit saviškių Lietuvoje: Užrašykit jiems "Dirvą"

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

GERB. SPRAGILAS APIE DEMOKRATIZMĄ IR KITOKIUS IZMUS

Musų gadynė yra keisčiausia ir stebėtiniausia kokia kada ant žemės buvo. Nepersenai dar užgimė brolybės obalsiai, na ir dabar išradus orlaivius ir bevielinį telefoną mes galim žemę į kelias valandas skersai ir išilgai perlėkti ir vienas su kitu pasimatyti, taigi taip susiartinom vienas su kitu kad pradedam labiau nesikęst. O kai nenorim koliotis vienas kitam į akis, panaudojam bevielinį telefoną ir galim išsidergt kiek patinka. Dabar dar bandoma išrast siuntimas fotografijų per radio, taigi jeigu savo broliško jausmo uždegti užsinorėsim kitam liežuvį parodyt galėsim nusiųst jam per radio paveikslą su savo iškištu liežuviu, o tas viskas atsibus tuo pačiu laiku, besikalbant bevieliniu telefonu.

Kiti sako kad demokratizmas buvo didžiausia priežastimi tokių puikių išradimų, nes niekas nevaržė žmogui sąžinės nei minties nei darbo. Ir gal but tiesa, ba pirmiau kolei to demokratizmo ant žemės nebuvo, geriausi išradimai buvo tik bažnyčiose, ir visa daila buvo tik bažnyčiose. Klioštorninkai išrasdavo geriausią degtinę ir vyną, o dabar kožnas sau namie pasidaro. Seniau tik bažnyčioj buvo galima matyt pieštų mergų su jų kuno dalimis, o dabar nuogų paveikslų pilni muzejai ir krautuvės. Tai vis ačiu demokratizmui.

Seniau tik kunigams buvo valia pamokslus sakyt, dabar prakalbas rėžia bile pašlemėkas, ir mokina žmones kaip reikia pasaulį tvarkyt. Pirmiau rupėjo tik dušios išganymas, o dabar norim kad ir kunai rojų turėtų čia ant žemės.

Tai vis pasekmės demokratizmo. Pirmiau žmones valdė koks autokratas, kad ir didžiausias pamišėlis, ir visi jo klausė. Kas toki nužudė buvo skaitoma anarkizmo uodegos; dabar visi nori but valdovais ir daro taip kad tik butų blogiau kiekvienam kitam.

Demokratizmas reiškia žmonių arba minių valdymą. Kada žmonės pradėjo norėt patįs valdyt, o ne kad juos kiti valdytų, tuoj atsirado ir tokių kurie pradėjo mokint žmones kaip but valdovais. Ir išėjo kad žmonės vis tik kitų valdomi, nors ne karalių ar kitokių noglų.

Žmones valdytis mokintojai išmėginę kad žmonės jų klauso, tuoj išrado socialdemokratizmą ir krikščionišką demokratizmą. Ir vieni ir kiti reiškia žmonių valdymąsi, ale abi pusės mokina savo žmones taip kad tik imk peilį ir pjauk kitiems gerkles. Ir tada imi ir matai kad demokratizmo arba žmonių valdžios nėra. Yra tik tokia valdžia kur vieni vadovai norėdami visus valdyti prigundo savo pasekėjus iškarstyt, išpjaustyt ar išgainiot anų demokratų vadovus kad jiems liktų viskas kas galima valdyt.

Ale tą vistiek reikia vadint demokratiškumu, ba ir užmušt, ir papjaut kitą demokratiškai yra valia, ir tau niekas nieko nesakys. Jeigu taip sau imsi skerst žmones tuoj prie tavęs prikibs ar policija ar svetimų kraštų valdžia; ale jeigu demokratiškai nužudysi ministerius ar premjerą ir užimti jo vietą tai išrodys tik pasekmingas pervarymas rikimų už savo partiją.

Social demokratai nori revoliucijų ir kitokių dalykų nuvertimui karalių ir kunigų ir popiežių. Ir jie sako kad tai yra demokratiškiausia kada žmonės neturės tų viršutinių galvų kitaip vadinamų, o tuo tarpu patįs užsės ant žmonių sprandų ir valdys kaip jiems gerai.

Krikščionįs demokratai randa tinkamiausių kad butų visi kunigai ir popiežiai kaipo vyriausios galvos, ir inkvizicija ir persekiojimas kitaip manančių jiems išrodo demokratiškiausiu pabudlu nuvaryt žmonių dušias į dangų.

Ale reikia pasaulyje tikro demokratizmo — ne balto ir ne raudono, ne juodo ir ne žalio. Gana žmonėms norėt visus valdyt, o patiems nepaisyt ar iš to gera kitam ar ne, ale reikia pradėt gerai daryt, kad butų gerai ir kitiems ir tau.

Reikia panaikint visas demokratijas ir demokratiškus rinkimus, ba per juos atsibuna tik suktybių, melagysčių ir šmeižtų ant artimų savo, kurie kitaip mano ir kitaip gerą supranta.

Reikia kad butų šalyj vienas žmogus kuris paskirtų valdovą ar prezidentą ir kitus tvarkos vedėjus. Reikia kad jie darytų kuogeriausia. Visoj tautoj turi but vienas žmogus kuris neatsižvelgdamas į nieką paskirtų tinkamiausį ir geriausį žmogų į prezidentus, ir kad jis neklausytų kitų gundymų ką paskirti. Ale toks paskyrėjas turėtų buti aklas ir kurčias kad negirdėtų kitų pagundų ir nematytų kitų monų ir rodomų daiktų kuriuos gaus už paskyrimą jiems ištikimo žmogaus.

Reikia panaikint obalsį: "Mylėk artimą kaip pats save", ba iki šiolei tuo vadovaudamiesi kunigai laimino žmones išeinančius į karą prieš savo artimus, meldėsi Dievui kad anie liktų nugalėti; ir visi mes išmokom iš to obalsio kitus skriaust ir persekiot. Reik priimt kitą obalsį, kuris iki šiol tik keliems žinomas, nors yra senas: "Daryk kaip reikia, o ne kaip nori".

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO CENTRO VALDYBA:

GARY, IND.

CENTRO VALDYBA:

Jonas Skinderis - - - Prezidentas
527 N. 7th St. Clinton, Ind.
Petras Navikas - - - Sekretorius
P. O. Box 374, Clinton, Ind.
Ilionas Milašius - Vice-Prezidentas
1752 Taft St., Gary, Ind.
M. Milašienė - - - - Iždininkas
1752 Taft St., Gary, Ind.
Iždo Globėjai: A. Smitienė, P. Kviklis
Gary, Ind.
Dr. A. T. Smitas - Organizatorius
1404 Jackson St., Gary, Ind.

Nevedusios Moteris — Tėmykit!

Daugybė jaunų ir vidurinio amamžiaus turtingų, nevedusių vyrų nori surasti sau tinkamą pačią; butų mums malonu tamistas su jais supažindinti. Prisiųskit mums savo vardą ir adresą, o mes jums prisiųsime progą kuri atneš jums linksmas valandas, o gal ir tinkamą bagotą vyrą. Jusų laiškai čia bus laikoma aštrioj slaptybėj nuo neinteresingos viešos publikos. Adresuokit laišką šitaip: (50)

L. K. KLUBAS
P. O. Box 382 Rockford, Ill.

Del Nevedusių

JEIGU JUMS NUSIBODO GYVENIMAS, MES SUPAŽINDINSIM JUS SU NAUJAIS DRAUGAIS.. — JUS GALĖSITE GYVENTI IŠNAUJO. PRISIŲSKIT 10c. IR GAUSIT VISAS INFORMACIJAS.

Social Aid Bureau
105 W. Monroe St. Room 412
CHICAGO, ILL.

Nuo Redakcijos

GRĄSO KITAS KARAS

GREKIJOJE veikė Italijos komisija, kuri tiesė rubežius tarp Albanijos ir Grekijos. Grekų žmonės išžudė Italijos komisijos narius. Kaip tas išžudymas įvyko bent tuo tarpu detalių dar nesurinkta. Akivaizdoje tokio atsitikimo, žinomasai Italijos ultra-nacionalistas diktatorius Mussolini pasiuntė Grekijai ultimatumą, kuriuo pareikalauta iš Grekų valdžios tokių didelių atsiprašymo sąlygų sulyg kurių Grekija, rodos, turi pulti Italijai po kojų ir su ašaromis atsiprašyti už nusikaltimą kurio jinai, kaipo valstybė, nėra padarius!

Kadangi Grekija nesutiko priimti visų Italijos paduotų sąlygų ir atsikreipė į Tautų Sąjungą prašydama kad ji visą incidentą ištyrinėtų, paskelbtų savo nuosprendį ir neprileistų prie karo, — Mussolini, nelaukdamas nieko, paskelbė kad jokio Tautų Sąjungos teismo nepripažįsta, ir tuojau pasiuntė Italijos kariškus laivus ir kariumenę prieš Grekiją. Šiuos žodžius rašant, Italija jau užėmus yra keletą Grekijos salų ir eina prie užblokavimo visos Grekijos.

Anglijai ir Francuzijai išsireiškus prieš tokį Italijos žygį, Mussolini atsakė nesiklausiąs jų patarimo šitame atsitikime; kas del to kad Italija jau griebia Grekijos salas, Mussolini sako Anglams ir Francuzams:— "Ko jus norite iš Italijos? Ar Francuzija nėra užgriebusi Ruhro Vokietijoje?"

Labai galimas dalykas kad ir vėl kils karas. Galimas daiktas kad ir pasaulinis karas gali kilti, nors dar praėjusiojo karo liepsnos nėra visiškai užgesusios. Jei ir vėl pasaulis užsiliepsnotų, galima butų tikėtis naujų permainų, naujo darbo žmonėms skurdo ir nelaimių.

▼ ▼ ▼

Nauja Nelaimė

Žemės drebėjimas sukratė visą Japoniją. Žuvo daugybė žmonių. Kiek jų žuvo negalima žinoti, tur buti niekados nebus susekta tikrasis žuvusiųjė skaičius. Drebėjimas išgriovė du didžiausiu Japonijos miestu, sostinę Tokio, ir Yokahamą. Be to, išgriauta daugybė mažesnių miestų. Drebėjimą žemės iš vakaro užregistravo Amerikoje seismografas, — tai yra toks jautrus instrumentas ant kurio suženiklinama kad ir mažiausis žemės sukrutėjimas. Ir ant rytojaus bevielinis telegrafas paskleidė po pasaulį žinią kad bemaž ko visa Japonija yra griuvėsiuoes.

Japonija yra kalnuota šalis, ir žemės drebėjimai joje gan dažnai pasikartoja. Kiek žinoma, Japonijoje yra jau buvę 11 didelių žemės drebėjimų: 634 metais, 869 metais, 1361 metais, 1703 metais, 1792 metais, 1844 metais, 1855 metais, 1891 metais, 1895 metais, ir 1923 metais.

Visas pasaulis yra del tos didelės nelaimės nuliudęs. Šimtai tukstančių žmonių pražuvo griuvėsiuose, šimtai tukstančių taip jau liko be pastogių ir maisto. Su pagalba nelaimingiems Japonams jau skubinasi Amerikos ir Anglijos Raudonasis Kryžius. Nėra abejonės kad ir kitų šalių organizacijos pasiskubins paduoti pagalbos ranką nelaimės ištiktiems žmonėms. Užuojautos jiems reiškia visi, — net ir popiežius, nežiurint to kad Japonai yra stabmeldžiai, pasiuntė sąjausmo kablegramą Japonijos valdžiai.

Nuo tokių nelaimių kaip žemės drebėjimas žmonės dar negali apsisaugoti, — čia žmogus yra bejiegis!

DIENOS KLAUSIMAIS

Tautos Fondo Atskaitos

Pagaliaus, Amerikos Lietuvių katalikų spaudoje paskelbta Tautos Fondo atskaitos už pirmąjį pusmetį 1923 m.

Tautos Fondas yra tai Amerikos Lietuvių katalikų organizacija, kuriai pradžią davė katalikų seimas, karo pradžioje, p. J. Gabrio iniciatiya. Vyriausis to Fondo tikslas buvo, kaip visuomenei skelbė jo kalbėtojai ir agitatoriai, šelpti nukentėjusius del karo Lietuvius; paskui, reikalams augant, jau tą vietą užėmė valstybinio pobudžio tikslai: propaganda už Lietuvą, parama Lietuvos valstybei jos kurybos metu.

Tautos Fondą auginant, katalikų visuomenė buvo labai dažnai intikinama kad visos aukos duodamos Tautos Fondui eisiančios valstybės reikalams. Kiek jų nuėjo valstybės reikalams praeityj, mes nežinome. Dabar gi valstybei jų nebeina. Visa kas daroma tai šelpiama moksleiviai krikščionių demokratų partijos, šelpiama pati krikščionių partija, duodama pinigų vienuolynams ir t. p.

1923 m. pirmojo pusmečio atskaita pasako kad:

pajamų buvo Tautos Fonde šitiek: sausio mėn. $1,310.64. vasario m. — $430.36. kovo m. — $1,910.08; balandžio m. — $2,227.46; gegužės —$4,294.21; birželio — $235.18. Viso pajamų buvo $10,409.93; nuo pereitų metų buvo likę $69,362.68; tat viso kredito pusėje randame 1 d. liepos, 19'3 m., $79,770.61.

Išmokėjimus atskaita parodo sekančiai:

Organizacijos išlaidos: nuoma, sekretoriaus alga (po $225 į mėnesį), spauda, etc.; kalbėtojai, jų kelionės, etc., viso — $2,726.68;

Mokslus einančiam jaunimui, Vokietijoje, Šveicarijoje ir Lietuvoje — $3,250.

Šv. Kazimero ir Šv. Pranciškaus seserims — $379.75;

Dr. A. K. Rutkauskui, kelionei su R. K. organizacijų reikalais, — $486.61;

Prof. Dovidaičiui auka — $240.

Klaipėdiečiams aukos (pastebėtina jog tai nėra paties Tautos Fondo auka, bet aukotojų skirti pinigai) — $509.09.

Katalikų centrui ir Kr. Dem. Partijai Lietuvoje (matoma rinkimams ir kitokiems krik.-demokratų partijos darbams) — $9,688.24.

Šitie skaitmens aiškiai parodo kokiais tikslais Tautos Fondas darbuojasi: tai yra Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos finansinė įstaiga: partijos propagandai vesti, partijos moksleiviams šelpti ir partijos finansų rezervui Amerikoje laikyti.

Iš visų pajamų kurių kredito pusė parodo $79,770.61, atskaičius išmokėjimus — 018,901.30, pirmai liepos Tautos Fondo ižde lieka gyvais pinigais $60,-868.31.

Peržiurėjus šitą atskaitą, nenoromis prašosi palyginimas liberalų srovės veikimo Amerikoje su krikšč. demokratų veikimu. Pirmieji visas savo rinkliavas, visus savo fondus visados ištuštindavo Lietuvos reikalams: laike Taikos Konferencijos siuntė savo aukas Lietuvos Taikos delegacijai į Paryžių, siuntė Lietuvos prezidentui Lietuvos reikalams, siuntė savo atstovus Europon (Norus, Šliupas, Balutis, Lopatto); liberalų partija nepasiliko sau, savo reikalams, savo propagandai, savo fondų darbininkų algoms (visi dirbo be atlyginmo) nei skatiko. Ir dabar savo fonduose neturi nei skatiko. Krikš. Demokratų partija Lietuvai davė tiktai trupinėlius, sau pasilikdama liuto dalį iš visų rinkliavų. Ir dabar, galėdama užlaikyti savo centrą, visados turi stambius rezervus partijos veikimui ir propagandai. Nėra abejonės kad ir 1925 metų rinkimuose Lietuvoje ji galės vėl išmesti damas tuos skyrius, jis organizavo Tautos Fondo skyrius, — ir, kaip dabar matome, tie pinigai kurie plaukė į Tautos Fondą nukentėjusiems nuo karo pasiliko tame fonde partijos reikalams, — juk Fondas dar turi gražų balansą — butent $60,-868.31!.... Ir ar tikėsite, tas ponas, kurs griovė valstybinį darbą atliekančią įstaigą ir darbavosi partijai, dabar turi valstybės vietą. Gi tie žmonės kurie dirbo dideliu pasišventimu valstybei, jos pirmųjų atgimimo žingsnių laikais, liko pamiršti ir šalin atstumti!....

▼ ▼ ▼

V. K. Račkauskas Keliauja Lietuvon

"Dirvos" vedėjas p. V. K. Račkauskas keliauja Lietuvon. Iš Clevelando išvažiuos apie 20 dieną šio mėnesio ir iš New Yorko išplauks rugsėjo 29 d. laivu "Leviathan". Kaip ilgai jis bus Lietuvoje tuo tarpu nežinia. Jis yra pakviestas užimti svarbią valdišką vietą Lietuvos Užsienio Ministerijos žinyboje ir dabar vyksta Lietuvon asmeniniam pasitarimui su Užsienio Ministeriu.

P-ui Račkaukui keliaujant Lietuvon, visi kas yra pirkę laivakortes ar darę afidavitus atkeliavimui giminių į Ameriką turi progos atsikreipti į p. Račkauską kad jis, budamas Lietuvoje, susižinotų su keleiviais ir, kiek yra galima, pasirupintų jų reikalais saryšyje su jų kelione.

Hardingo stampai. S. V. paštas išleido pašto ženklelius su mirusio prezidento, Hardingo, paveikslu. Stampai bus paprastieji, po 2c., ir bus vartojama per keletą mėnesių.

HOLANDIJA

SAVAIMI PASIDARIUS ŽEMĖ

KARALIENĖS Wilhelminos sidabrinio gimimo jubiliejaus apvaikščiojimas rugp. 31 kiekviename mieste, miestelyje ir kaime Holandijoj vėl atkreipia atidą į žemę kur žmonija atsiekė vienos iš pažymiausių pergalių kovoje su gamtos jiega.

Nes Suvienytieji Netherlandai, paprastai žinomi kaipo Holandija, vardu dviejų iš vienuolikos jos valstijų, sulyg buletino iš National Geographic Society, "yra tai šalis kur upės teka, taip kalbant, virš gyventojų galvų. Tirštai apgyventi miestai guli žemiau jurų linijos, kuri nuolatos stengiasi įsiveržti. Išdirbtos pievos yra padengusios nevaisingą smėlį, ir pelkės yra išdžiovintos ir paverstos į vaisingus daržus. Salos prijungta prie kontinento smėlio virvėmis."

Buletinas, paremtas ant pranešimų nuo James Howard Gore, tęsia:

"Holandija, neturinti akmenynių, išsistatė puikius budinkus ir gražius miestus palei pajurius; beveik neturėdama rąstų, ji išsibudavojo laivynus kurie varžėsi už juras su pačiais galingiausiais laivynais.

"Stokuojant žalios medegos, jų laivai viską pristatė kad galėtų dirbtuvės veikti, ir jų laivai išgabena užbaigtus išdirbinius į tolimas žemes. Neturint anglies nei aliejaus varymui reikalingų mašinų, vėjas pučiantis per Holandiją priversta atilkti darbą, ir sukantysi sparnai nesuskaitomos daugybės vėjinių malunų paverčia vėją į energiją.

"Nenuostabu kad net tušti laukai gali, apdirbimu, nešti naudą javais ir gyvuliais, betgi stebėtina kaip Holandija gali egzistuoti, kada jos egzistavimas yra priešingu fiziškos geografijos žvilgsniu.

"Pirm atsiradimo upės Reino didelė dalis Netherlandų, kokius mes dabar juos matome. buvo jura, rubežiavusi iš Vokietijos pusės skaluotu pakraščiu kuris dabar matomas Tuetoburger Wald Kalnuose. Pakilimas Ardennų apgaubė jurą į Vokietijos vidurį kuri, užstojama Alpų pietiniame šone ir apsaugojama nuo šaltų vėjų nuo šiaurės, prisipildė pilna iki kraštų nuo tirpstančių ledų. Galiaus tas užtvenktas vanduo prasimušė, ir taip sudarytame klonyje nuo to laiko Reinas pradėjo tekėti.

"Su skubančiu vandeniu, skalos ir uolos nešta tolyn iki judėjimo spėka išsibaigė pati savimi; mažesni dalykai buvo nešama toliau, ir kuomet pasiekta jura jos priešinimasi galiaus atėmė upei visą jos naštą, ir taip smėlio guoliai sudarė šiaurinį Holandijos rubežių. Akmenukai ir smėlis ant kurių guli Gelderlando ir Overysselo žemė ir toliau Texel sala parodo jog jų pirmiausias namas buvo bazalto sritis nuo Reino.

"Pasekmė kovos tarp upių vandenų ir juros į kurią jie tekėjo matosi smėlio sunešimuose prie kitų visų upių ištakų.

"Dunojaus ištekėjimo vietoj sudaryta dideli plotai pelkėtų žemių; Mississippi upė išsilieja į Meksikos Užlają per šešis kanalus, kurie su dideliu keblumu teišlaikoma užtektinai gilus išbėgimui srovių; Nilius reikalauja 120 mylių per kurį išstumia savo vandenis į Viduržeminę jurą.

"Taigi Holandija dovana Reino — to Reino kuris skuba per akmenis prie Schaffhauseno, išdidžiai išsiplečia prie Mayence, pereina pro Ehrenbreitstein tvirtovę, ir puola trukšmingai palei pamatus Septynių Kalnų.

"Pirm pasiekiant Holandijos rubežių jis netenka visų savo pakrančių gražumo, ir teka dideliais, tingiais vingiais primenančiais seną amžių. Paskui Reinas dalinasi į dvi šakas. Didėji šaka netenka savo vardo ir suteka į Meuse, Francuzų vardu upę; kita šaka, pervardinta Dannebrog Kanalu, pasiekus netoli Arnheimo, persiskiria į dvi šakas, viena jų išsilieja į Zuider Zee; kita, atgaudama savo ankstyvąjį vardą, nors praminta Žemutinis Reinas, eina iki Duurstede, kur pasidalina trečiu kartu.

"Viena tų šakų, lyg pabėgėlis nuo įstatymų, persikeičia savo vardą ir susijungia su Maas netoli Rotterdamo; kita laikydamasi savo seno vardo, pasiekia su keblumu Utrechtą, kur ketvirtu kartu pasiduoda tolesniam padalinimui.

"Viena dalis, netekusi savo garsaus vardo, nusidriekia iki Muideno, kur susijungia su Zuider Zee; kita, vadinama Senasis Reinas, lėtai teka į Leydeną, kurio gatves tingiai perskersuoja. Paskui, sutraukta į kanalą, ji nugabenama ant mirties į Šiaurinę Jurą."

Amžinasai Žydas

(Eugene Sue — Vertė K. V.)

(Tąsa iš pereito num.)

— Kitaip ir negali buti, Blanšiuke, tarp mudviejų yra tiktai viena širdis, tad turi buti ir viena tiktai meilė. Kaip jisai galėtų Mylėti Rožytę be Blanšytės?

— Arba kas galėtų atsitikti su ta, kuri butų atmesta?

— Ir prie to, ar tu neįsivaizdini, kad negalima iš mudviejų pasirinkti tiktai vieną!

— Mudvi taip panašios viena kitai.

— Taigi, kad nereikėtų kamuotis renkanties, — tarė Rožė, šypsodama, — jisai labai išmintingai pasirinko mudvi abi.

— Ir labai išmintingai. Dabar jis teturi tiktai vieną meilę, nors turi dvi merginas mylėti!

— Aš tikiuosi, kad jis neapleis musų, lygi mes pasieksime Parisą.

— Paris! Tikrai mes matysime jį ir ten. Ar ne?

Be abejonės. Tenai jo buvimas bus dvigubai brangesnis. Ir su juo ir Dagobertu — ak, mano sesute, kaip gi mudvi busiva laimingos!

— Tikrai. Aš manau, kad Parisas yra pabudavotas iš aukso, ir mes ten kuolaimingiausiai gyvensime.

— Bet, sesut, ar nemanai, kad Parise visi žmonės yra labai laimingi ir užtai visi yra labai geri?

— Žinoma! Ir jie mylės mus, ar ne?

— Ir prie to musų mėlynakis ir šviesiaplaukis draugas mus lankys ir savo patarimais prigelbės.

— Jis dar neminėjo mums nieko apie Parisą.

— Gal jam tas ir į galvą neatėjo. Bet mudvi paklausiva jį apie tai šį vakarą.

— Jei jis pats norės apie tai kalbėti, ne kitaip.

— Žinai, man rodos, kad jame yra kaž kas tokio, kas man labai primena musų motinėlę.

— Ir kadangi musų mamytė iš dangaus mato visa, kas su mumis čia atsitinka, tad ji tur buti labai džiaugiasi....

— Sesyte, ar nemanai, kad mes turime apie visa tai papasakoti seniui Dagobertui?

— Žinoma, jei manai kad reikia.

— Taip, mes visa jam papasakosime taip pat, kaip pasakytume ir musų motinėlei, jei ji gyva dar butų. Juk nėra reikalo nuo jo slėptis.

— Ypatingai tokį dalyką, kurs liečia musų laimę.

— Taip, reikia jam pasakyti, be abejonės.

Šitoje valandoje šuo piktai suurzgė, lyg pajutęs kokį pavojų.

— Sesyt, — tarė Rožė, prisiglausdama prie Blanšės, — ko musų šuo taip piktai suurzgė?

— Kilžoj, nusiramink! Nelok ir eikš čia! — sušuko Blanšė. Šuo pakilo ir vis dar piktai urgzdamas priėjo prie lovos ir padėjo ant kranto savo išmintingą ir dailią galva, vis žiurėdamas į langą. Mergaitės glostė jo galvą ir glaudėsi prie jo, kaip prie savo apgynėjo.

— Kas pasidarė, šuneli?—klausė Blanšė, glostydama jo ausis, — ko tu urzgi, mano Kilžoj?

— Vargšas, jis visados nerimsta, kai nėra Dagoberto arti musų.

— Taip, jis numano, kad turi dvigubai struopiai mus daboti.

— Bet Dagobertas kaž ko taip ilgai šį vakarą užtruko.

Čia mergeles išgąsdino didelis žvangėsys: stiklas lange sutruko į šmotelius! Našlaitės, išsigandusios ir klykdamos, puolėsi viena kitai į glėbį. Šuo tuo tarpu lodamas šoko prie lango. Išsigandusios mergaitės klausinėjo viena kitos:

— Delko Dagoberto čia nėra, kur jis dingo?.... Kas čia darosi?....

Rožė, pagriebusi Blanšę už rankos, pašnabždomis pratarė:

— Sesyt, ar girdi, kažkas lipa laiptais augštyn?

— Bet tai ne Dagoberto žingsniai. Girdi, kai sunkiai žengia?

— Šuneli, Kilžoj, gelbėk mus, gelbėk! — Šaukė mergaitės, apimtos didžiausios baimės.

Žingsniai artinosi augštyn prie durų. Rodėsi, kad laiptai luš po tais sunkiais žingsniais. Ir staiga kažkas pečiais prigulė prie durų, lyg norėdamas jas išversti. Mergaitės neteko žado iš baimės. Ir toje valandoje į kambarėlį inėjo Dagobertas. Rožė su Blanše nušvito, tarytum visas pavojus jau butų praėjęs.

— Ko jųs išsigandote, širdelės? Kas atsitiko? — Klausė labai susirupinęs senas kareivis.

— Ak, — atsiliepė Rožė, vos teatgaudama kvapą, — kad tu žinotum....

— Taip, — pertraukė Blanšė, kuri jautė, kaip sunkiai alsavo išsigandusi sesuo, — kad tu žinotum, kas čia atsitiko! Mes nepažinome tavo žingsnių — jie atrodė tokie nepaprastai sunkųs; ir tas trukšmas už lango....

— Ko jųs, nabagutės, išsigandot? Juk aš negalėjau lipti laiptais kai penkiolikos metų amžiaus berniukas, nešdamas dar sau lovą, kurią pamečiau už durų, kur maniau miegoti, kaip visados....

— Matai, — atsiilepė Rožė, žiurėdama į savo seserį, — o mes, durniukės, ir išsigandome!

Laike tos scenos šuo visvien nesiliovė piktai urzgęs, vis žiurėdamas į langą.

— Ko tas Kilžojas taip urzgia, mergaitės? — klausė Dagobertas.

— Mes nežinome; kažkas iš lauko išmušė langą, nuo to mes labiausiai ir išsigandome.

Nieko neatsakydamas, Dagobertas prisiartino prie lango, greit jį atidarė ir pažiurėjo laukan. Nieko nebuvo galima matyti, nei girdėti. Jis pasiklausė, bet viskas buvo tyku. Paskui, pasišaukęs šunį, tarė:

— Eik, seni, lauk ir apsidairyk. Visus kampus apuostyk!

Šuo, lyg suprasdamas savo pono žodžius, šoko per langą ir nubėgo laukan.

— Jėškok, jėškok, gerai jėškok! — Drąsino jį Dagobertas. — Turi tvirtus dantis, nepaleisk, jei pagausi!

Bet Kilžojas nieko nerado. Bėginėjo, lyg ką užeidamas, urzgė, bet nieko nerado.

— Matote, ten nieko nėra, — ramino Dagobertas mergaites. — Jei kas butų, Kilžojas butų pagriebęs ir prie žemės prispaudęs. Bte kaip gi tas langas liko išmuštas, mergaitės?

— Nežinome, Dagoberte, mudvi kalbėjovos tarp savęs, tik staiga išgirdova, kaip sužvangėjo stiklai.

— Man matosi, kad langinė pasisuko ir išmušė stiklus. — Aiškino Dagobertas.

Jis domingai apžiurėjo langines.

— Šį vakarą vėjas yra labai smarkus, gal buti, kad jis ir išmušė stiklus su tuo geležiniu kabliu, — prirodinėjo, rodydamas prisuktą prie langinės kablį.

(Toliau bus)

Didesnės ir didesnės Artojų eilės seka "Artoją", kuris pasekmingai plėšia velėnas apžlusio musų liaudies tamsumo. Lietuvos ir Amekos žmonės jį pamėgo, ir pamėgimas didinasi. Su tuomi didinasi ir "Artojo" energija toliau veikti. Vienas kas nepadidėjo tai jo kaina: "Artojas" tebėra tik $1.00 į metus Amerikoje, o Lietuvon tik $1.25. "Artojas" yra mėneisinis, 28 pusl. žurnalas, didelio formato, talpina paveikslus ir spausdintas dviem spalvom viršeliais.

Amerikoje Metams $1 Lietuvon $1.25. Pavienis numeris 10c.

7907 Superior Av. Cleveland, O

Musų Kaimynai Dausose

Žvaigždės kurias Mes Tankiai Matome - - - - Parengė K. S. K.

(Tąsa iš pereito num.)

Grekai Kaprikorno konsteliaciją kartais vadino tiesiog "Pan". Iš šio žodžio mes gavome plačiai vartojamą "panika", kas yra ta rušis baimės kuri sukila mumyse nuo įsivaizdinimo ko nors, nes buvo tikima jog žmonėse sukildavo terorizmas vien tik pamislijus apie jį.

Nežiurint Pano blogo pobudžio sukėlime panikos arba išgąsties, jis buvo laikoma dievu aplinkinių gamtiškų vaizdų, piemenų, ir medžiotojų, ir taipgi gausybės dievas. Gausybės emblema, vadinama kornukopija arba "gausybės ragas", yra subendrinta su mitologiška istorija apie Kaprikorną.

Ta legenda kalba jog dievų tėvas atidavė vieno jaučio ragą tai nymfai kuri žindė arba augino Jupiterį jo kudikystėje, kaipo atlyginimą už jos gerą pasitarnavimą, ir kad tas ragas buvo apdovanota stebėtina dovana. Jis suteikė viską ką tik jo savininkė geidė, ir nuo to jis liko žinomas kaipo "gausybės ragas". Tikroji prasmė šios pasakos, apkarpyta nuo poetiškų padailinimų, pasirodo businti tokia, kaip sako Burritt: Kretoje, kiti sako Lybijoje, buvo maža teritorija taip plote panaši į jaučio ragą, ir labai derlinga, kurią karalius padovanojo savo dukterei Amalthejai, o ji anot poetų tikrinimo buvus auklė auginusi kudikį Jupiterį.

Kornukopijos emblema yra masoniškas ženklas, ir supuola su faktu jog diduma masoniškų simbolių turi astronomišką reikšmę.

Kaprikornas Egipto astronomijoj yra subendrinama su "vandenų dievu" ir yra sujungtas, kaip ir žvaigždė Sirijus, su Niliaus potviniais. Jis taipgi buvo žinomas kaipo ožys-dievas "Mendes", Egiptiškame zodiake.

Dr. Seis išsvedžioja jog tas Jurių Ožys perstato simbolį aukavimo ir užganapadarymo. Caesius vadino tą konsteliaciją "Azazel", "Nuodėmių Ožys", kuris budavo senovėj Žydų renkama iš dviejų ir ant kurio kunigas sudėdavo visas žmonių nuodėmes ir išvarydavo į tyrus. Taipgi anot Caesiaus ta konsteliacija buvo "Simonas Zelotis", Apaštalas.

Kaprikornas pažymėjo 22-rą Indų mėnulio stotį, "Abhikit", kas reiškia "Pergalinti", ir Flammarion tikrino jog yra Chinų rekordai iš 2449 metų pirm Kristaus kuriuose užžymėta Kaprikorno žvaigždyne suėjimas penkių planetų vienoj saulės pusėj. Iškalno buvo daroma spėjimai jog kuomet visos planetos susieis šioje konsteliacijoje, pasaulis liks didelės ugnies sunaikintas.

Kaprikornas taipgi turėjo keistą pavadinimą "Dvilypis Laivas", kuris užvardis tečiau visai teisingai atsako savo juriniam pobudžiui, kadangi tą Jurių Ožį mes atrandame toj dangaus srityj kurią senovėj vadinta "Jurė", ir apsuktą kitais vandeniniais gyvunais.

Allen išrodinėja jog astronominis simbolis šios konsteliacijos yra panašus dviem sulipytom Grekiškom raidėm, kurios yra pirmomis raidėmis Grekiško žodžio "tragos", kas reiškia Ožys, tečiau Lelande privedžioja jog tas simbolis perstato tik suriestą to gyvuno uodegą. Kaprikornas yra nupiešta ant vieno senovinio Egiptiško veidrodžio. Tas veidrodis buvo gyvybės atvaizdis, ir taigi čia gal but buvo bendrumo tarp tos emblemos ir naujo gyvenimo kokį pradėjo dvasios perėję per tas žvaigždes į amžinąjį gyvenimą.

Peruvėnų metas, sako Hagar, turbut prasidėjo gruodžio solsticijoj su apvaikščiojimu vienos iš svarbiausių jų švenčių žinomų kaipo "Barzdų Iškilmė". To mėnesio bėgiu saulė keliauja per Kaprikorno žvaigždes. Tam atsakanti Peruvėnų konsteliacija vadinta "Nuccu", kas reiškia "barzda". Tas vardas atsineša tiesiog plačiai žinomam mitui sulyg kurio saulė, pačioj didžiausioj savo galybėj pietinėj žemės dalyj figuruoja kaipo Capra, "barzduotoji". Barzda matyt buvo ypatingai aiškiai sujungiama su šia konsteliacija, kadangi iškilmių dalyviai šokiuose laike tos šventės turėjo užsidėję ilgas barzdas. Barzda gi yra viena iš svarbiausių dalykų atskiriančių ožį. Taip mes ir atrandame tautas plačiai atskirtas, ir labai tolimuose praeities laikuose, beveik vienodai įsivaizdinančias sau nežymią žvaigždžių grupę. Tokis ypatingas pavidalas, bendrumoje priimtas vienodai skirtingų tautų, yra perdidelis supuolimas tokiam suvienodinimui jeigu butų buvę konsteliacijų vardai paskirai renkama.

Buvo sakoma jog Napthalio gentė priėmė šį ženklą kaipo jų burio emblemą, nors Virgo konsteliacijos ženklas taipgi buvo jiems priskiriama. Latinai poetai žymėjo ją kaipo "Neptuno Ainį", taip išlaikydami jos jurinę padermę. Taipgi atrandama Grekų reikšmėj ją vadinama "Kardžuvė", kuomet Aztekų, Amerikoj, kalendoriuje ji atvaizdinama pavidalu panašiu į kitą žuvį.

(Bus daugiau)

ŽYDĖJIMAS

Žyd' darželiuos puikios gėlės,
Tarp jų vaikšto mergužėlės.
Žydi obelės šakotos
Baltais žiedeliais nuklotos.

Visur balta lyg sniegynai,
Kokie gražųs tie gėlynai.
Skęsta vyšnios tarp žiedelių,
Tarp jų duzga daug bitelių.

Žydi gražios pinavijos,
Žydi rožės ir lelijos.
Bet nuvys margi žiedeliai,
Šaltoj rudenio dienelėj.

Laike rudenio dienelių
Žus gražumas tų žiedelių.
Taip ir mes visi suvysim
Seną amžių kai pavysim.

Gerkonis. **J. Gogelis.**

320,000 Žmonių Užmušta Japonijoj

JAPONIJOJ vienas iš poliariškiausių prietarų nuo ko paeina žemės drebėjimas yra tai kad žemė guli ant milžiniškos požeminės žuvies ar rėplio, kuri laikas nuo laiko išbunda ir ima krutėti, o nuo to pradeda judėti žemė.

Burmoj Buddistai kunigai aiškina jog žemė riogso ant milžiniškos žuvies. Kuomet žuvis įsikanda sau į uodegą ir iš skausmo sujuda, žemė sudrebanti.

Tokių ir tam panašių keistų, negalimų, paikų aiškinimų yra po visas žemės gentes — laukinius ir civilizuotus. Afrikoj tikima jog žemė rymo ant didelio milžino. Kuomet jis miege pasijudina, žemė dreba. Žmonės tada bara senį reikalaudami pamažu krutėti kad žemė mažiau drebėtų.

Šių dienų neapimamos minčia baisybės Japonijoj — žuvimas į pora šimtų tukstančių gyvasčių trijų dienų bėgiu — kitų likimas badui ir mirčiai nuo ligų yra tik vienas iš daugybės istorijai žinomų baisių gamtos apsireiškimų kuriuos žmonės priskyrė dievams. Šimtams tukstančių žmonių žuvant žmonės tik meldžia dievų švelniau su žeme apsieiti. Jie tiki į prietarus, nesupranta tos gamtos veikmės ir nuo ko ji paeina.

Nebukite ir JŲS tokiais. Tą galima lengvai sužinot, apsipažint su tuo iš gerų raštų.

Visame pasaulyj yra apie 300 didelių nuolat veikiančių vulkanų. Japonijoj yra apie 200 visokio didumo vulkanų, nuolat veikiančių. Nėra dienos kad mažutė Japonija nebutų sukratoma žemės drebėjimo, teriojama užliejimais vandenų, naikinama vulkanų.

Knygoj "KAS SLEPIASI UŽ ŽMONIŲ PASAKŲ" rasite paveikslus didžiųjų vulkanų, rasite baisius jų padarytus nuostolius per ilgus amžius; rasite aprašytus žemės drebėjimus ir jurių vandens užsiliejimus su baisiomis vėtromis kaip dabar Japonijoj; rasite kaip viso pasaulio tautos keistai ir prietaringai tą įsivaizdino. Rasite apie pražuvimą salų, kuriuo budu buvo ir Didysis Bibliškas Tvanas užėjęs. Reikalaukite tos knygos "DIRVOS" Krautuvėj. Kaina tik 75 c. Tvirtuose apdaruose $1.25. Didelio formato, 152 p., su daugybe paveikslų įvairių dievų, vietų, žmonių, ir su žemlapiais.

DEL NAUJOS PARTIJOS

Maolnėkite patalpinti 'Dirvos' skiltyse keletą žodžių.

A. L. T. Sandara, mano nuomone, nėra filantropijos ar labdarybės draugija, bet yra politinė-ekonominė organizacija, todel jos nariai privalo gauti atlyginimą — ar dorinį ar materialį.

Štai, jei užklausite p. T. Paukščio iš Pittstono, kurs buvo Autonomijos, o vėliau Neprigulmybės Fondo kasierium, kas pirmas prisiuntė tiems fondams parinktų aukų ne penktinę bet šimtines, rasite įrašyta Dr. A. L. Graičuno vardą, — aš esmi prašęs p. Paukščio palikti tuos rekordus ateičiai. Nežiurint kad jau arti dešimts metų, o visgi vidurinės srovės organizacija Sandara nėra aiškiai nusistačiusi, ji vis dar taip veikia lyg ji butų koki pašalpos draugystė. Jos nariai, kaip lygiai ir pats Centras, duodasi išnaudoti save kitoms partijoms užėmime Lietuvos gyvenimo vairo, — gi patįs Sandariečiai lieka šalin nustumti. Kas nežino kad Liet. Neprigulmybės Fondo aukomis naudojosi ne-Sandariečiai? Jie šiandien valstybinius darbus dalina krikščionims demokratams arba socialistams arba ir visai svetimiems žmonėms. Taikos Delegacijos laikais Neprig. Fondas siuntė aukas p. Galvanausko vardu Paryžiun, p. Voldemarui r kitiems. O ar daug musų to Fondo rėmėjų ir musų partijos žmonių yra gavę per p. Galvanauską, ar per p. Voldemarą politinio "džiabo"?.... Tai yra prasižengimas šaukiantis atmonijimo: savuosius, kurie juos rėmė, pamiršo, ir dievai žino kokius naujus ir negirdėtus veikėjus iškelia ir išaugština, prieš kuriuos mes be kepurių, su "nusižeminimu" turime stovėti....

Apie tai ne kartą esu kalbėjęs ir esu rašęs kaikuriems Centro valdybos nariams, bet jie iš to viso nieko sau nedaro, todel drystu pakelti tą klausimą spaudoje kad ir kiti Sandaros nariai apie tai svarstytų. Jeigu ir dabar į visa tai Centras nekreips domės tai, turiu prisipažinti, dar nesuvis pasenau, turiu energijos ir jiegos sutverti naują Politiniai-Ekonominę Partiją, kuri išimtinai tarnaus savo nariams ir nebus išnaudojama tik vienučių labui kaip kad dabar yra. Mano partijos obalsis bus: "Visi del vieno, vienas del visų".

Prie to norėčiau žinoti kiek pp. Bagočius, Vinikas, Norus, Balutis ir kiti paskutiniaisiais laikais yra aukavę Politiniam Iždui arba Valstiečių Liaudininkų Partijai.

Su pagarba
DR. A. L. GRAIČUNAS.

Del Dr. Graičuno Straipsnio

Dr. Graičunas pajudina labai opų klausimą. Jis pasako tai ko kiti musų veikėjai nedryso pasakyti nors gilumoje širdies ir jautė jog musų partija negauna to ko ji užsitarnavo. Musų žmonės nėra tokie akiplėšos kad per smutrą įsiveržtų į valstybės pozicijas ir darbus kaip tai daro Krikščionių Demokratų lyderiai. Musų partija duodama valstybei visa ką tik ji turėjo, tikėjosi kad visgi susilauks šiokio-tokio "appreciation". Bet to nesulaukė. Su musų srovės nuomone, su jos lyderių protestais valstybė nesiskaitė. Pavyzdis — vienpusis skyrimas Amerikon atstovo su jo štabu, vienos partijos konsulatai, vienos partijos projektuojamos finansinės komisijos, ir tt.

Taip yra del to kad musų partijos žmonės visados pamiršdavo susiauginti pas save jiegą, susikrauti kapitalą savo iždekurs imponuotų tiems kas pinigų iš Amerikos reikalauja. Toksai silpnas finansinis stovis, toks nesirupinimas sutvirtėti atsiliepia ir ant santikių net su musų partijos vienminčiais Lietuvoje. Pvzd., Liaudininkų ir Valstiečių partijos nariams Amerikoje viešint su prakalbomis, mes buvome nuolatos informuojami apie Lietuvos politiką, apie kovą už vadovavimą joje; mums ne kartą buvo teikiama ir raštų apie musų vienminčių politinę ideologiją. Gi dabar jau to viso nėra. Delko? Delto kad musų politiniai centrai yra tušti, kad mes nebeimponuojame net ir musiškiams savo auksu; tuo mažiau tegalime užimponuoti savo skolomis. Taigi ar nebutų laikas tikrai rimtai susidomėti ir visas jiegas nukreipti į partijos sustiprinimą, į sudarymą joje tokios jiegos su kuria skaitytųsi ne tik musų partijos priešininkai bet ir tie žmonės kurie, musų remiami, pasieks Lietuvoje to "gyvenimo vairo" viršunių. Ir jie, norėdami prie tų viršunių pasilikti, turės skaitytis su Amerika ir su Sandara.

Bet mes su Dr. Graičunu visvien nesutinkame jo pasiryžime tverti naują partiją. Pasakyti nėra sunku. Bet nuo žodžio prie darbo ir nuo pradžios darbo pirepasekmių visgi gan toli siekia. Mes turime savo partiją — tai yra Sandara. Jei joje, kaip ji dabar veikia, Dr. Graičunas ar kiti iš musų lyderių neranda sau tinkamo pasitenkinimo tai juk durįs nėra uždarytos: musų partija valdosi demokratingai, galima ineiti jon su plačiu veikimo programu ir pervesdinti jį gyveniman. Daug lengviau bus sutvirtinti ta pati organizacija kuri jau yra ir kuri jau turi savo tradicijas, ne kaip tverti nauja. Turėdami politinę organizaciją Sandara, turėdami prie jos Politinį Iždą, mes nieko daugiau nereikalaujame kaip tiktai pačių narių iniciatives ir darbo. Nei vienas nei kitas nėra mums draudžiama.

Reiktų ir Chicagiečiams pasiimti to paties ginklo kokio griebėsi Clevelando, Pittsburgo ir Detroito Sandariečiai, kurie 5 d. rugpjučio turėjo savo konferenciją, kurioje patiesė pamatus apskričiui ir visai eilei naujo ir tveriančio darbo partijos srityje. Nebus, žinoma, naudos partijai jei jos veikliejinariai leis išnaudoti savo jiegas, savo partinį nusistatymą, savo organizacijos autoritetą kokiam nors privačiam bizniui; jie turi žiurėti kad jų politinio fronto pečiais neliptų augštyn vieno, kito asmens ar kokių korporacijų reikalai. Musų partijos uždavinis nėra auginti kokį nors ir kokios nors bendrovės biznį ar Clevelande, ar Chicagoje, ar Brooklyne, ar Bostone; jos tikslu yra savyje sukurti tokią jiegą kuri galėtų sverti Lietuvos politikos klausimuose: toki jiega tiktai tuokart susikurs jei musų politinėje organizacijoje bus daug intelekto ir pinigų.

Taigi mes nenorime patarti Dr. Graičunui tverti naujos partijos. Verčiau paveskime tas savo jiegas esančiosios tobulinimui ir auginimui. Kas joje yra silpna — stiprinkime; kas joje yra negera — taisykime; kas joje yra tobulo — remkime! Ir visur tegul buna musų obalsis: per musų partiją mes tarnaujame Lietuvos valstybei ir jos laisvei.

Prie progos norime pastebėti taip jau kad ne visai išpuola mums klaust apie tai ar ir kiek aukavo Politiniam Iždui ar Valstiečių ir Liaudininkų partijoms tokie asmens kaip p. Bagočius, p. Vinikas, p. Norus, p. Balutis. Ir štai delko: p. Bagočius nėra musų partijos narys, taigi iš jo mes nesitikime gauti aukų ir jų nereikalaujame; p. Norus musų partijai nepriklauso; p. Vinikas, tarnaudamas krikščionių demokratų valdžiai, aiškus dalykas, negali aukauti musų partijai jei nori užsilaikyti prie "džiabo"; p. Balutis budamas Kaune valdininku gauna tokį mizerną atlyginimą kad apie auką jis negali mąstyti: jam pačiam gauti iš kur nors paramos butų neprošalį....

"Dirvos" Redakcija.

KŪDIKIŲ GEROVĖS SKYRIUS
DEL APRŪPINIMO MOTINŲ IR JŲ KŪDIKIŲ SVEIKATOS.

Šiame skyriuje mes laikas nuo laiko gvildensime reikalus įdomius būsiančioms motinoms ir motinoms jaunų kūdikių.

Kūdikių aprūpinimas ir penėjimas yra dalykas gyvos svarbos šeimynai ir tautai ir mes jaučiame, kad tai yra dalykas, kurį mes turime reguliariškais laikotarpiais atviraį ir laisvai pergvildenti.

STRAIPSNIS XXXVI

Kondensuotas pienas turi visus kaulų ir mėsos vitaminus. Ant jo galima atsidėti del vienodos kiekybės. Tas tiesa tik kalbant apie geresniąją rusį. Kaip ir su kitais maistais, yra visokių rušių. Motinos turėtų vartoti tokį pieną kurio firma yra pripažinta Diduma pasirenka Borden's Eagle Brand delto kad ji yra geresnė už kitas rušis. Patartina vartoti tą pačią rušį visada. Suprantama, kudikis turi gauti geriausią, o niekas nėra taip svarbu kaip maistas, ypatingai šiltame ore.

KUDIKIO DANTYS

Sveikam kudikiui dantįs turi prasikalti tarp šešių ir septynių mėnesių. Pirmieji dantįs vadinama "pieniniai". Jų yra dvidešimts. Jų pasirodymo laikas labai įvairuoja. Priežiura tų dantų yra labai svarbu. Juos reikia du syk į dieną nuvalyti trinant švelniai bovelnos ar vatos gumulėliu, kurį reikia pašlapinti į boracic acid tirpinį padarytą iš pusės šaukštuko boracic acid atmiežio vienoj puskvortėj virinto vandens. Vaikui augant, reikia jį pamokinti vartoti šepetuką. Antrųjų dantų sveikumas ir stiprumas priklauso daug nuo priežiuros teikiamos pieniniams dantims.

Antrieji, arba amžinieji, dantįs paprastai pasirodo apie šeštus-septintus metus. Jų yra 32. Labai svarbu juos tinkamai prižiurėti. Daugelį ligų galima susekti nuo blogų dantų. Gerai prižiurimas dantis vargiai kada genda. Patartina kudikio dantis duoti išegzaminuoti geram specialistui kas šeši mėnesiai, taip kad puvimą galima butų tuoj sustabdyti pastebėjus.

Atminkite kad "žiupsnelis išvengimo vertas svaro gyduolių".

AR KUDIKIS NEDASVERIA?

Labai patenkinamų pasekmių gauta nesenai gydant nedapenėjimą mokyklos vaikų su Eagle Pienu. Blogai maitinami kudikiai tuoj pradėjo taisytis gavę Eagle Pieno savo valgyje. Nekurie augo dusyk negu paprastai. Visa gi grupė gavo vidutiniškai po septynis svarus daugiau negu kudikiai penėti paprastu iš bonkučių pienu. O nuo to laiko mokytojai pastebėjo kad kudikiai ne tiktai sveikatoje ir vikrume paugėjo, bet ir sparčiai mokintis ėmė.

Nedapenėtas kudikls visados nedasveria. Jei tik nužvelgsi kad jurų kudikis nesveria tiek kiek reikia, pradėk duoti jam Eagle Pieną su valgiais. Šviežias oras, užtektinai miego, geri papratimai taipgi svarbu. Bet be tikro maisto nei vienas kudikis nebus sveikas ir vikrus. Tėmyk kudikio svorį, nes didėjimas yra tikras ženklas gerinančios padėties.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Atskris per Atlantiką. Iš Niles, Ohio, išvyksta į Vokietiją vienas gabus gazinių orlaivių lakunas. Jis bus vienas iš burio kurie atskris Amerikon su Vokietijoje dirbamu Suv. Valstijoms milžiniško dirižabliu. Dirižablis darys bandymus skristi per Atlantiką.

Net ir kudikiai pastebi!

Ir yra taip legva visiškai iš galvos pašalinti pleiskanas. Tik kelis kartus panaudojus

Ruffles

tą pleiskanų mirtinąjį priešą — ir jusų galvos oda bus taip tyra, kaip kudikio ir *Ruffles* pagelbės jums visuomet ją tokia užlaikyti. Švari galvos oda užlaiko plaukus puikiais — pleiskanos tuojaus sunaikina juos.

Nusipirkite bonką *Ruffles* savo aptiekoje šiandie už 65c., arba prisiųskite 75c. pašto ženkleliais tiesiai į labaratoriją.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

A. B. Bartoševičius

SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA CLEVELANDE

Siunčia pinigus į Lietuvą ir į visus kraštus. Parduoda Laivakortes ant Geriausių Linijų ir Greičiausių Laivų.

Registruotas Lietuvos Atstovybėje Notaras: Patvirtina visus daromus Lietuvai popierius. Įvairius patarimus suteikia dovanai.

3352 SUPERIOR AVE. CLEVELAND

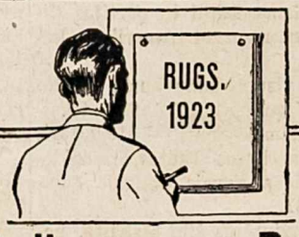

365 dienos nuo Dabar?

Dvylika mėnesių nuo dabar periodas jusų uždirbimo galės bus metu trumpesnis. Budas padarymui savo darbo bėgyje ateinančio meto duoti nuolatines pasekmes yra reguliariškas taupymas dalies jusų ineigų.

Clevelando seniausis ir didžiausis taupymų bankas užkviečia jus pradėti čia dėti savo pinigus.

"Dėk Savo Taupymus į Taupymų Banką"

PUBLIC SQUARE

Incorporated 1849
Society for Savings
in the City of Cleveland

ATDARA PANEDĖLIAIS IKI 6 V. SUBATOMIS IKI 1

HIEROGLYFAI

Egyptėnai Išranda Budą Rašyti ir Ačiu Tam Prasideda Istorija.

ŠITIE ankstybiausieji musų pratėviai gyvenę plačiuose Europos tyruose, greitai išmoko daug visokių naujų dalykų. Drąsiai galima pasakyti, kad ilgainiui jie butų išvystę savotišką civilizaciją. Tik štai netikėtai juos kiti žmonės atrado.

Keleivis iš nežinomų jiems kraštu pietuose, perkeliavęs juras ir kalnus, susirado sau kelią pas tuos Europos kontinento žmones. Jisai atvyko iš Afrikos. Jo namai buvo Egypte.

Nilo slėnyje gyvenę žmonės buvo išvystę aukštą civilizaciją tukstančiai metų pirm to, kaip vakarų Europos žmonės tiktai pradėjo svajoti apie galimybę pasidaryti šakę, ar ratą, ar namą. Dabar mes paliksime musų pro-pro-prosenelius jų urvuose, ir patys eisime tuo tarpu aplankyti Viduržeminių jurų pietinius ir rytinius pakraščius, kur buvo visųankščiausios žmonių civilizacijos mokyklos.

Egyptėnai išmokė mus daugelio dalykų. Jie buvo pirmos rušies ukininkai. Jie žinojo visa kas reikalinga apie parupinimą dirvai drėgmės (t. y. apie irigaciją). Jie statė bažnyčias, kurių statybą vėliau pamėgdžiojo Graikai; tos jų bažnyčios buvo pavyzdis toms, kuriose mes ir šioje gadynėje meldžiamės. Jie išrado kalendorių, kurs pasirodė begalo naudingas įrankis laikui matuoti; tasai Egyptėnų kalendorius, tik šiek tiek patobulintas ir pakeistas, tarnauja ir mums. Bet visųsvarbiausis dalykas, kurio Egyptėnai išmokino ir mus, buvo tai budas užrašyti kalbą busimoms žmonių gentkartėms. Jie išrado raštą.

Mes taip jau pripratome prie knygų, laikraščių ir žurnalų, kad ir nejaučiame to, kad praeityje žmonės nemokėjo nei skaityti, nei rašyti. Teisybę pasakius, toks raštas, kokį mes vartojame, yra dar, sulyginamai kalbant, naujas dalykas. Be rašytų dokumentų mes butume, kaip ir kokie gyvulėliai, kaip katės ar šunes, kurie tegali išmokinti savo katukus ir šunukus kelių dalykų ir kurie, neturėdami supratimo apie raštą, negali pasinaudoti iš prityrimų tų kačių ir šunų, kurie gyveno praeityje.

Pirmajame šimtmetyje prieš musų erą Romėnai, atėję į Egyptą, rado toje šalyje daugybę keistų mažų paveikslėlių, kurie, matoma, turėjo ką tai bendra su krašto istorija. Bet Romėnai nekreipė domės į "kitų šalių dalykus" ir nesiteiravo apie kilmę ir prasmę tų keistų ženklų, kuriais buvo išmargintos sienos šventnamių ir rumų ir buvo nurašyti lakštai taip vadinamojo papyruso. Paskutiniai Egyptėnų kunigai, supratę tuos šventuosius užrašus, buvo išmirę pirm kelerių metų. Egyptas, nebetekęs savo nepriklasomybės, buvo dideliausis sandėlis įvairių labai svarbių istorinių dokumentų, kurių niekas negalėjo išskaityti ir kurie tuo metu neturėjo jokios prasmės nei žmogui, nei žvėriui.

Prabėgo septyniolika šimtmečių, ir Egyptas vis buvo slaptybių kraštas. Ir štai 1798 metais vienas prancuzas generolas, vardu Bonapartas, aplankė Rytų Afriką, kad prirengus užpuolimą ant Britanijos kolonijų Indijoje. Jis nenuėjo toliau už Nilo upės, ir jo karas prieš Kolonijas nenusisekė. Bet, ačiu atsitikimui, šita garsioji prancuzų ekspedicija išrišo senovės Egypto ženklų rašto paslaptį.

Vieną dieną jaunas Prancuzas oficierius, nusibodėjęs vienodu gyvenimu savo nedidelėje tvirtovėje prie Rozetos upės (Nilo Deltoje), nusprendė praleisti keletą valandų tarpe Nilo Deltos griuvėsių. Ir čia jis rado akmenį, kuriuo labai susidomėjo. Kaip visa kita Egypte, ir tas akmuo buvo nuraižytas anais mažais paveiksliukais. Bet šisai ypatingas juodo bazalto šmotas skyrėsi nuo visų, kurie ligtol buvo surasti. Ant jo buvo trys užrašai. Vienas tų buvo Graikų kalba. Graikų gi kalba buvo žinoma. "Visa, ko dabar tereikia", galvojo išradėjas, "tai tik sulyginti Graikų užrašą su Egyptėnų užrašu, ir paslaptis bus išrišta."

Planas, rodos, buvo negudrus, bet prireikė suvirš dvidešimts metų slaptybei išaiškinti. 1802 metais Prancuzas profesorius, vardu Šampolionas (Champollion), pradėjo lyginti Graikų ir Egyptėnų kalbomis užrašytus tekstus ant to Rozetos akmens. 1823 metais jis paskelbė pasauliui suradęs reikšmę keturiolikos mažų braižinėlių. Neužilgo po to, jis pasimirė, nuvargęs bedirbdamas, bet patys pamatiniai Egyptėnų rašto principai jau buvo žinomi. Šiandien Nilo slėnio istorija yra žinoma pasauliui geriau, negu, leiskime sau, Misisipi (Mississippi) upės slėnio istorija. Mes dabar turime rašytus rekordus, padengiančius bent keturis tukstančius metų kronikinės istorijos.

Kadangi senovės Egypto hieroglyfai (tas žodis reiškia "šventą raštą) atliko labai svarbų vaidmenį istorijoje (keletas jų, truputį pakeistų, inėjo net ir į musų alfabetą), tad reiktų kiek daugiau žinoti apie tą genialį budą, kurs penkidešimts šimtmečių tam atgal buvo vartojamas tikslu, kad kalbamasis žodis užsiliktų užrašytas busimųjų gentkarčių naudai.

Be abejonės, žinote, ką reiškia ženklų kalba. Senovės Indijonai Amerikoje ir gi rašydavo ženklais-braižiniais, kiek kas bulių užmušė, kiek žmonių dalyvavo medžioklėje, ir tt.

Senovės Egyptėnų kalba nebuvo ženklų kalba. Gudrus Nilo slėnių gyventojai jau žiloje senovėje buvo išėję iš to kulturos laipsnio. Jų paveikslėliai-ženklai reiškė daugiau, negu daiktas, kurį jie atvaizdino.

Įsivaizduok sau, kad esi tas prancuzas Šampolionas ir kad radai lakštą papyruso, užrašyto tais keistais ženklais. Tik netikėtai pastebėjai paveikslą žmogaus su pjuklu. "Gerai", mįsliji sau, "tas paveikslas reiškia kaimietį, išėjusį su pjuklu medžio pjautų". Paskui imi kitą lapą papyruso. Čia nupasakojama apie karalienę, kuri pasimirė, sulaukusi aštuonisdešimts dviejų metų. Ir štai pačiame to pasakojimo viduryje užeini paveikslą žmogaus su pjuklu! Karalienė, aštuonisdešimts dviejų metų amžiaus, nenaudoja pjuklų, ar ne? Rejškia, paveikslo prasmė turi buti kitoki, negu išpradžių spėjai. Bet koki?

Šitą paslaptį pagaliaus prancuzas atspėjo. Jis susekė, kad Egyptėnai buvo pirmieji žmonės, pradėję vartoti taip vadinamąją "fonetinę rašybą", — tai yra tokias raides, kurios reiškia "garsą" (iš graikiško "fonos"). Su pagalba tokios rašybos kalbamąją kalbą galima raštu užrašyti, naudojant kur reikia brukšnelius, taškučius, kabliukus.

Egyptėnai, išradę tą budą, per ilgą metų eigą ištobulino jį. Vėliau jie galėjo rašyti visa, ką tik norėjo. Su pagalba tos savo rašybos jie galėjo siųsti savo draugams laiškus, pranešimus, žinias; galėjo užrašinėti savojo krašto istoriją, kad busimosios gentkartės galėtų pasimokinti iš jų klaidų.

Sekančiame numeryje tilps:
Nilo Slėnis.

NAUJAUSIOS DAINOS
Iš Lietuvos

KURIAS DAINUOJA SAVO KONCERTUOSE LIETUVOS OPEROS ARTISTAI AMERIKOJE:

OI NEVERK, MOTUŠĖLE — Basso Solo, smuika ir pianas. Žodžiai Maironio, Muzika Naujalio. $1.00
STASYS — Solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c
DUL DUL DUDELE — solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties musų pirmųjų įvairių nesmagumų. Knyga yra didelė, su
Drutais audimo apdarais 1.50
Ta pati drutais apdarais 2.00

Užtekanti Saulė. Patriotiškumo, meilės ir mokslo paveikslėliai. Tame ineina daugelis atskirų aprašymų, labi žingeidžių ir pamokinanti, astronomijos srityje ir tt. Parašė K. S. Karpavičius. 94 puslapiai, su paveikslais ..... .35

Teisybės Pasakos. Rankius įvairių gražių apsakymėlių, pritaikintų prie žmonių apsiėjimų ir budo. Sutaisė M. Šalčius. Cleveland, O. 1918, pusl. 67. .... .25

1269 **Amerika, Rinkinis įvairių faktų** pusl. 288 75
14 **Aukso Obuolio Istorija** (su pav.) p.84 50
507. **Žemių dulkės. Apysaka parašyta M. Radzevičiutės. Yra viena iš geriausių, svarbiausių ir pamokinančių pasakų. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 226**..... 50

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

Septyni Senojo Pasaulio stebuklai — svarbus mokliško tyrinėjimo aprašymas septynių ankstyvosios civilizacijos didelių žmogaus darbų kurie per amžius nerado dar sau lygių pabudavojimų. Apimama: 1—Egipto Karaliaus Khufo Kapas; 2—Babilono Miesto Sienos; 3—Olympijos Zeuso Stabas; 4—Dievės Dienos Šventinyčia; 5—Karaliaus Mausalio Kapas; 6—Rhodes Salos Stovyla; 7—Aleksandrijos žibintuvas. Iš Edgar J. Banks vertė K. S. Karpavičius. Su paveikslais,

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

JUOKIS
ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

VILIOJIMAS

Plauk prie kranto,
Plauk prie kranto
Gėle miela,
Tavęs trokšta
Mano siela.
Audros kįla,
Pažiurėki,
Krante jurių
Pasilsėki,
Nes ant kranto
Viltis šaukia,
Tavęs jaunos
Meilė laukia!
Apleisk jurą
Tą audringą,
Jausi valandą
Laimingą.
Plauk prie kranto —
Tave šaukiu,
Ilgai, ilgai
Tavęs laukiu!

* * *

Ne, berneli,
Negaliu,
Aš tiek drąsos
Neturiu
Eit prie tavęs
Smėlynan,
Tuščio kranto
Platuman.
Rusčios juros
Neatbosiu,
Su audromis
Dar kovosiu!
Gal pasieksiu
Gausų krantą
Gyviu, vaisiais
Apgyventą.
Sudiev, sudiev
Tau sakau,
Tvirtai irklus
Dar laikau.
Per audringą
Plauksiu jurą
Kuri sielą
Man užburė.
Į mėlsvąjį
Jurių tolį
Plauksiu kiek tik
Jiegos gali.
Sudiev, dailus
Kranteli,
Ir tau, jaunas
Berneli!....

Svajonė.

Nuo Juokų Red.: Šios gerb. Svajonės eilės primena mums kitas eiles, kitoje kalboje, apie vorą ir musę. Voras savo tinklo viduryje sėdėdamas vilioja musę ateiti pas jį, jis jai viską žada, visko jai duos. Bet musė vis neina. Paskui voras pradėjo musę girt, kokios gražios jos akįs, viskas kitas, abelnai, kaip ji puiki išrodo, na ir musė patikėjo.

Šiose gerb. Svajonės eilėse mergelei bernelis daug visko žada, bet ji taip nesipuola prie jo vien gal del to kad jis nepagyrė jos gražumo. Mergelei tik jos akelių, veidelių, plaukelių, lupelių gražumą paminėk, nors ir nebutų gražios, ji ims ir patikės. Mažai yra mergelių kurios moka atsakyt taip kaip eilėse kalbamoji kuri plaukė audringa jura, ir nors jai buvo žadama ramumas ji mokėjo matyt ir ką kitą: tuščiame jurių pakrantyje nors ir daug ko žadėsi bet ištesėt neištesėsi. Reikia ko nors matyt kad galima butų tikėti žodžiams.

Mes kiekvienas plaukiam audringa gyvenimo jura. Vieni nustojam drąsos ir plaukiam į bile pamatytą pakrantę, pelkėtą kraštą, kiti į gražų viliojantį smiltyną, bet tuščią, o kiti ieškom derlingų laukų tų jurų pakraštyje, kur gyvena ir trusiasi žmonės ir kur naudą randa.

Kiekvienas kuris turi tvirtą dvasią lai laiko ja savo laivo irklus ir teplaukia ten kur jam bus geriausia, o ne kur vėjas papustų ar kitų vilionės nuvestų.

Baimė yra didžiausias žmonių neprietelius. Jeigu gyvenimo jurose plaukiant pasitaiko vėjų ir pradeda laivas siubuoti, vieni tuoj nusigąsta ir išsižada visko ko jie norėjo atrasti, ir tuoj suka į kraštą: ar tai nusižudo, ar pasileidžia į beviltę, lieka valkatomis, griebiasi blogų darbų; arba moterįs — "lengvo" palaido gyvenimo.

Baimės nėra niekur kitur kaip tik pačiame žmoguje. Kas moka ją suvaldyt pavojui užėjus tam pavojus praeina taip kaip bile kas kita kas gyvenime ateina ir praeina.

Clevelando Lietuviai bolševikėliai rašydami savo atsišaukimus į draugijas, Lietuvos valdžią jau nevadina "kranklių ir buožių valdžia", bet "kunigų ir ponų valdžia".

Mainosi laikai, ir žmonės su jais.

Kaip tai keistai, gerb. "Dirvos" Spragilas ir kunigų "Garsas" lyg susitarę aprašė kokius naudingus darbus gerb. atstatytas Amerikos Atstovas Čarneckis galės Rygoj atlikt kokių neįstengė atlikti Šliupai ir kiti.

Daug bėdos turėjom iki išėdėm Čarneckį iš Amerikos, ale dabar rupestis galvą grauš kokį kitą atstovą gausim.

Neduok die vėl klerikalą, ir dar aršesnį!

Čarneckis nors buvo klerikalų pastumdėlis, bet pats neturėjo sumanumo jų reikalams pagelbėti.

Aną nedėldienį mes buvome išvažiavę į laukus. Bevaikščiodami užtikome daugybę uogų. Priėję prie vieno krumo pasiekėme sauja prie vienos šakutės su daug išsirpusių uogų ir vienu sykiu nuskynėme. Tarp tų uogų saujoj buvo koks tai keistas dar visai nematytas vabaliukas — plokščias kai blakė, biskį didesnis, su juoda kupra ir su geltonu kaklu. Pažiurėję į tą vabaliuką pamanėme sau: jis turbut yra specialis tų uogų vabalas, ir turbut tos uogos visos pilnos tų vabalų; neužsimoka čia nei uogauti, nors uogos buvo didelės ir gardžios.

Bet pasidrąsinę toliau skynėme tas uogas, ir vabaliukų nei tokių nei kitokių ant uogų nesimatė. Ir tada mes prisiuogavome iki sočiai.

Tada pamislijome sau: Daug kartų pasitaiko bile ką iš pirmo sykio klaidingai apteisti, ir jeigu nebandome toliau persitikrint, klaidingas įsivaizdinimas mumyse palieka ant visados už teisybę.

"Tėvynės" redaktorius Vitaitis užvedė diskusijas su nabašninku Bimba — patalpino jo ilgą raštą ir prideda savo prierašus. Trijų špaltų diskusijos visai bereikalingos kadą Bimba iš Susivienijimo išbrauktas. Dėjimas Bimbos rašto reiškia tašymą kuolo ant Vitaičio galvos.

Chicagos kunigų "Draugas" seka "Dirvą": jis pradėjo talpint Anglų kalboj juokelius.

"Naujienos" irgi įveda Anglų kalba skyrių, kiek girdėti.

O kiti laikraščiai juokėsi kad buk "Dirva" pasekdama kitus laikraščius įvedinėjimui ko naujo, įvedė Angliską skyrių.

KALENDORIAI
1924 METAMS

Gerbiami Biznieriai: Kuriems bus reikalinga Kalendoriai Kalėdų Dovanoms tai dabar laikas užsisakyti. — Mes turim dailių Lietuviškų ir kitokių Kalendorių. Padarom nuo 100 iki 1000 su jusų adresu ir biznio apgarsinimu. Rašydami indėkit markę atsakymui. (36)

J. YERUŠEVIČIUS
Box 68 LAWRENCE, MASS.

"DIRVA" arba "ARTOJAS" (ar abu) bus jusų geriausia ir ilgiausia atmintina dovano jusiškiams Lietuvoje. Jie matys jusų duosnumą per visus metus laiko. Užrašykit.

Matusalio Mokslas
Skirsnis I.

1.
Enoko Sunaus, Matusalio, mokslas: pažinimas išmintįes ir pamokinimas to viso kas liečia moteris; supratimas išminties žodžių, kad su jų pagalba galėtumėt spręsti apie savo išrinktąją paniską.

2.
Duoti nemokytam ir kvailam patarimą, jaunam gi vyrui pažinimą ir slaptybes jo meilėje.

3.
Baimė moterų yra pradžia mokslo. Bet kvailiai nepaiso prityrimo ir pamokinimo.

4.
Sunau mano, klausyk pamokinimų tavo didžiojo protėvelio ir nepamiršk įstatymų tų kurie vaikščioja žemės keliais atvangiai ir nebuvo pagauti į moterų pinkles.

5.
Ir kad tu pats galėtum užlaikyti slaptybę ir kad tavo lupos laimėtų moterų pagyrimą! Užtiesų sakau tau, tavo gyvenimo džiaugsmai bus šimteriopi.

6.
Kur tiktai tu eisi ten ir ji tavė džiaugsmingai pasitiks. Ir kur tik tu flirtuosi, nesuklupsi.

7.
Nesa, užtiesų sakau tau, mano dienos yra devyni šimtai, šešiasdešimts ir devyni metai, ir aš pažinau daugybę moterų.

8.
Ir aš patariu tau, nesupažindink vienos moteries su kita. Ištikrųjų, laikyk savo **meilę** atskirai, nesa jų rustybė ir pavydo ugnis sukyla jų širdyse kai pamato tavo meilės reikalus.

9.
Nesa moterei visos moterįs yra priešai; bet gi vyrai yra vienas kitam santarvininkai.

10.
Nedaryk asmeninių pastabų moterei, jei bent norėtum kad tavo pastabos butų kitaip negu tu pasakei jai perpasokotos, nesa užtiesų sakau tau kad septyniasdešimts septynis kartus turėsi pasigailėti.

11.
Užmiršk kalbėti su ja apie jos naujus rubus; bet atsimink priminti jai tuos rubus kuriuose pirmu kartu ją sutikai.

12.
Nepasakok moterei pirmųjų tavo meilių, jei bent ji pirma tau papasakos apie savasias.

13.
Žiurėk kad visados užsileistum mergaitei; niekuo nesipriešink jai. Ir žinok, sunau, jei iš laimėjimo atimsi visa kas jo padermė yra, garbė priešinsis jai.

14.
Jei busi supažindintas su panele, žiurėk kad turėtum ką nors slaptybėje prieš ją.

15.
Ir kai jinai paregės tavo paveikslą, ji gal nusišypsos ir pamąstys tokias mislis kurių negalės ištarti.

"Dirvoje" galima gauti visokių laikraščių iš Lietuvos.

Prospect 202.
Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS
Ofiso valandos: Nuo 8 ryte iki 7 valandai vakaro
1895 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8
Telefonas: Randolph 188
1286 NORWOOD ROAD
Kampas Superior prie E. 65
Virš Aptiekos

DR. J. ŠEMOLIUNAS
Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po piet
Nedėliomis
nuo 10 iki 12
Vakarais ofisas atdaras nuo 7 iki 8
E. 79 ir St. Clair (virš Aptiekos)
Ineiga iš E. 79th Street
Telefonas Randolph 1906

Randolph 2377
Dr. Francis L. Kennedy
DENTISTAS
BESKAUSMIS TRAUKIMAS
VARTOJA GAZĄ IR OKSIGENĄ
5402 SUPERIOR AVE.
Kamp. E. 55th St. Cleveland.
Valandos: 9 iki 12; 1 iki 5; uždaryta seredoj po pietų. Atdara subatomis ir kitais vakarais.

CUNARD
LIETUVON PER 10 DIENŲ
Vienintelis vandeniu kelias Lietuvon per Southamptoną ant milžinų laivų
AQUITANIA MAURETANIA
BERENGARIA
Apleidžia New Yorką kas Utarninką
Greitas persėdimas Southamptone
Lietuviai ypatiškai lydima.
Taipgi reguliariai išplaukimai tiesiai į Hamburgą naujais aliejum kurinamais laivais.
3-čia (į Piliavą 106.50) War Tax
Klesa (į Hamburg 103.50) $5.00
KELIAUNINKAI IŠ LIETUVOS
sėda ant laivo Piliavoj, važiuoja į Southamptoną ir ten persėda ant Milžinų laivų. Plaukia kas savaitė.
Greičiausi laivai pasaulyje.
Informacijų kaslink kainų ir reikalingų dokumentų del atitraukimo keleivių galite gauti pas bile agentą. Pareikalaukit. Yra vienas jusų mieste arba apielinkėj.
Cunard Line
Hotel Cleveland Bldg.
Cleveland, O
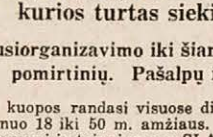

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ
Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas siekia arti $500,000.00.
Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.
SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimama nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.
Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — $6.00, 9.00 ir 12.00 savaitėj.
Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street New York, N. Y.

X-Ray Egzaminavimas $1.00

Jeigu sergi, nežiurint kokia liga butų, arba jei likai be vilties ir nusiminęs, NEUŽSILEISK, nenustok vilties, ateik pas mane. Aš gydau visas speciales ligas vyrų ir moterų, tarp jų KRAUJO, ODOS, SKILVIO, PLAUČIŲ, INKSTŲ, KEPENŲ, NERVŲ, ŠIRDIES, GERKLĖS, NOSIŲ, RAUDONGYSLĖS ir PATRUKIMĄ. Su pagalba X-SPINDULIŲ, ELEKTROS ir savo modernių paskiausių MEDIKALIŲ ir ELEKTRIŠKŲ gydymų pasveiksi greičiausiu galimu laiku.
Paslaptis mano pasisekimo yra mano atsargus tyrinėjimo metodos kas tau kenkia. Aš vartoju X-SPINDULIUS,, MIKROSKOPĄ ir CHEMIKALIŠKĄ analizavimą ir visus MOKSLIŠKUS metodus atradimui kame yra ligos priežastis. PAS MANE NĖRA JOKIŲ SPEJIMŲ.
Mano ypatiškas ištyrinėjimas metodų vartojamų EUROPOS KLINIKOSE ir mano 22 metų patyrimas gydyme KEBLIŲ ir UŽSISENĖJUSIŲ LIGŲ vyrų ir moterų duoda man progos jų pagydymui ir mano pasekmės yra pilnai užganėdinančios kiekvienam.
Ar esi suiręs sveikatoje? Ateik pas mane, aš pagelbėsiu tau. Aš vartoju garsųjį Kraujo Vaistą 606 ir 914.
Visokis gydymas yra visiškai BESKAUSMIS. Jųs galit pasitikėti ant teisingos opinijos, teisingo apsiėjimo ir geriausio gydymo už KAINĄ KURI BUS JUMS PRIEINAMA. Jeigu jusų liga nera PAGYDOMA, aš tai jums pasakysiu. Jeigu PAGYDOMA jųs pasveiksit visai trumpu laiku.
Aš pats ypatiškai prižiuriu savo pacientus. Viskaszlaikoma paslaptyje. Moteriška yra patarnavimui.
DOCTOR BAILEY, "SPECIALISTAS"
811 Prospect Avenue. Room 302 Standard Theatre Bldg.
CLEVELAND, OHIO
OFISO VALANDOS: 9:30 RYTE IKI 7:30 VAKARE. NEDĖLDIENIAIS 10 IKI 1.
Imk Elevatorių prie ineigos į Standard Teatrą ir važiuok ant Trečių Grindų.

The Younger Set

THE MUSIC OF LITHUANIA

Well, this is the last night of vacation; how shall we celebrate it?" asked Father, as the family left the dinner table.

"If our letter had only come, we could play Musical Geography", said Mabel. "I don't see why Aunt Margaret waited so long to write us again."

"Well, here is a surprise for you", said Father, taking a big envelope out of his pocket. "The letter came this time to the office, enclosed in one to me about some business matters; so we can play Musical Geography tonight, for Aunt Margaret has been having many interesting experiences in faraway Lithuania ant Poland."

"Oh, my goodness! How exciting!" cried Dorris. "I didn't know it was safe to go into those countries since the war."

"I thing it is perfectly safe", replies Father, "for an American to go anywhere; but, of course, there are many conditions that are unpleasant, and one cannot obtain all the conveniences and comforts of travel in some lands." As he spoke, he opened the letter and began to read it.

"Dear Geography Students:

"Inspite of all the advice which your dear father sent me that it was unwise to go into Poland, here I am. And to tell you the turth, I am not in the least sorry, for I have found an entirely different spirit than I have ever felt before. Although the people are still suffering from hardship and lack of food, they are so brave and wonderful that I am glad to have seen and known them.

"We took a boat from Copenhagen to Riga, which is now the principal port of Latvia. During all the voyage, my mind was filled with the memories of that famous trip made by Richard Wagner in 1837, when he went to Riga to conduct the Opera. You remember, he heard the legend of the Flying Dutchman, and wrote that Opera while in Riga. We had the pleasure of hearing an excellent performance of it in Riga, before we left for Vilna, in Lithuania.

"Our first experience with Lithuanian music was in Vilna, where we heard a concert given by the Lithuanian National Chorus. For so many years these Lettish and Lithuanian people have been subjects of Russia that it is surprising how they have kept their speech and their own national feeling. In spite of all oppression, they have kept their speech and their folk songs, and today they are starting out as a nation with a priceless inheritance, a love for their native land. Like all their concerts, this one began with the two national hymns, 'Lithuania, Land of Heroes', and 'God Bless Our Fatherland. (Latvia.) They're stirring!

"Almost all the folk songs here are in dance rhythms; many are play songs. We also found that the dialogue song is popular. One dialogue song of Latvia which is very charming is called 'Where Did You Grow?' It is in the form of a waltz. Then **'At the Spring'** is a similar song from Lithuania; and we liked the little folk dance song, 'In My Dreams', very much. It is really interesting to notice how every country has a song about a river, and I do want to hear **'Softly Flows the Niemen'**, which is a wonderful Lithuanian song."

"I had a hard time finding any records of these songs," said Father, "but I have a new book here, that I was able to buy downtown, called 'Folk Songs of Many Peoples', which the Y. W. C. A. has just published in New York. As the songs are quite simple, I thing we can try them ourselves!"

Mother had to help Mabel at the piano a little, but the family found these old folk songs very beautiful and interesting....

An Indian Princess Comes Into Her Own!

"Wohelo for aye — Wohelo for aye — Wohelo, Wohelo, Wohelo for aye!"

The clarion call of the Camp Fire Girls echoed and re-echoed at a recent ceremonial meeting held in Portland, Oregon, when Princess Tsianina, a Cherokee-Creek Indian girl, was made honorary member of the Camp Fire and given the highest rank of that organization—that of torch-bearer.

Before an audience of hundreds of interesting spectators, the picturesque and impressive Camp Fire ceremonial was held, being participated in by girls from Oregon and Washington, clad in the quaint costumes of the organization. At this ceremonial, the rank of wood-gatherer was awarded to fifty girls, that of fire-maker to forty others, while four received that of torch-bearer.

Princes Tsianina (pronounced Chi-Nee-Na, translated "Wild Flower") was given the name by which she will hereafter be known by her Camp Fire sisters —Ta-lo-a-li ("Singer"), and was presented with a beautiful leather stole, handsomely beaded, which has been made by the girls.

Following the ceremonial, the princess and Charles Wakefield Cadman, with whom she was appearing in concert in Portland, gave a group of musical numbers. Both Mr. Cadman and Princess Tsianina talked to the girls, the latter telling them of her own people and their ideals.

It is fitting that Princess Tsianina should be given this honor of being chosen by these Western girls for honorary membership of the Camp Fire. Born in the state of Oklahoma, she is the possessor not only of an unusually lovely voice, but of a most pleasing personality. Assisting Charles Cadman, one of America's best known composers, she interprets a most delightful way his Indian songs. She it is who was the inspiration and original for Cadman's opera Shanewis ("Robin Woman"). It was while in New York several seasons ago that the pretty Indian singer suggested laughingly that Mr. Cadman write the real story of her life into an opera. The composer took the suggestion more seriously than she had expected, and the Metropolitan Opera production was the result.

The honor conferred upon the princess has been shared by only three other artists — Galli Curci, Pavlowa, and Frieda Hempel. The initiation of each of these, as well as that of the princess, has been a real inspiration to the Camp Fire Girls of America.

It is vain to be always looking toward the future and never acting toward it.

WISE WORDS

The only way to have a friend is to be one.

There's many a man who tries
with a will,
But Fate is so very averse,
He never can head the procession until
He is given a ride in a hearse.

Rare as is true love, true friendship is rarer.

By the fireside still the light is shining,
The children's arms round the parents twining.
From love so sweet, O, who could roam?
Be it ever so homely, home is home.

A laugh is worth a hundred groans in any market.

It's easy enough to be pleasant,
When life goes by like a song,
But the man worth while
Is the man who can smile
When everything goes dead
wrong.

KNUTTY KOLUMN

REaD tHiS ONe

'Twas midnight on the ocean,
Not a street car was in sight;
The sun and the moon shone brightly,
And it rained all day that night.
For in that summer snowstorm
When the rain fell just like glass,
A barefooted boy with shoes on
Stood sitting in the grass.
His new dress suit was ragged,
And his auburn hair was brown,
His number nines waved in the air
For he was upsidedown.

From Jennie Jankauskas.

Send in your knutty poems or rare jokes.

Address:
"Dirva" "The Younger Set"
Editor
7907 Superior Av. Cleveland, O.

Usual Place

Husband—Well, if that gossip about Mrs. Rash is true, she's worse than I thought she was. Where did you hear it?

Wife—I heard it yesterday at the meeting of the Friendly Society.

Faults

Women's faults are many,
Men have only two —
Everything they say,
And everything they do.

True to Form

Butcher—My son — the one that used to help me in the shop here — he's gone in for boxing. Won a championship, too.

Old Friend—Ay, I remember him. I suppose he'll have won the light weight championship?

An epitaph in an old Moravian cemetery reads thus:

Remember, friend, as you pass by,
As you are now, so once was I;
As I am now thus you must be,
So be prepared to follow me....

(Compare the Latin sentence: "Tu fui, ego eris.")

There had been written underneath in pencil, presumably by some wag:

To follow you I'm not content
Till I find out which way you went....

Another epitaph:
MARIA BROWN
Wife of Timothy Brown,
agen 80 years.
She lived with her husband fifty years, and died in the confident hope of a better life.

Village Grocer—What are you running for, sunny?

Boy—I'm trying to keep two fellers from fighting.

Village Grocer—Who are the fellows?

Boy—Putrių Antanukas and me!

Tel. Main 2063 Cent. 1690
JOHN BALUKONIS
ADVOKATAS
Praktikuoja visuose teismuose.
Ofisas
902-4 ENGINEERS BLDG.
Cleveland, Ohio

Vyriški ir Moteriški ČEVERYKAI
Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės. Naudokites šita proga — Lietuvių išdirbystės Over-Globe Čeverykai drutai padaryti ir gražiai tinka ant kojų. Šitas yra tik vienas Lietuviškas štoras čeverykų Clevelande.
MEYER MILLER
6311 St. Clair Ave.

SPAUDOS darbus gerai padaro toki spaustuvė, kuri turi įrengus visas naujausias mašinas ir užlaiko praktiškus darbininkus.

'Dirvos' spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus, kaip tai visokio didžio Baliams Plakatus, Kortas, Tikietus, Čekius ir tt.; Draugystėms Konstitucijas, Paliudijimus, Ligonių Lankymo Blankas, Mokesčių Knygeles, Komisijoms Blankas, Pasportus ir kitokias reikalingas Blankas;

Biznieriams darome—Laiškus, Konvertus ir įvairios rųšies Korteles-Garsinimus; taipgi spausdiname dideles Kortas.

Darbus padarom visokiomis spalvomis, padarom Paveikslus-Cuts ir pagal užsakymo spausdiname kiekvieną dalykėlį nuo paprasčiausio iki didžiausim.

Musų užduotis atlikti
G E R A I
G R A Ž I A I
G R E I T A I

Greitus užsakymus siunčiam Special Delivery.

Išmoku Pinigais už Liet. Laisvės Paskolos Bon uuKponsu
los Bonų Kuponus prinokusius Liepos m. 1923, ir pirmiau, su atsiskaitymu.
P. MIKOLAINIS
53 Hudson Avenue
Brooklyn, New York.

Neura Bottling Co.
SALDŽIŲJŲ GĖRIMŲ SPECIALISTAI
IŠDIRBAME SEKANČIUS SKANIUS GĖRIMUS:
Orange Cloudy, Ginger Ale, Root Beer, Cherry, Strawberry, Grape, Lemon, Cream Soda, Loganberry, Cream Cola.
Pristatome ant bile pareikalavimo į Krautuves, Namus, Sales, Piknikus ir visur kur reikia.
2047 Hamilton Ave. Cleveland, Ohio

Chorai, Solistai ir Muzikantai

Štai Jums Muzika ir Dainos

DAINŲ IR MUZIKOS GAIDOS
Gaunamos "Dirvos" Knygyne
REIKALAUDAMI GAIDŲ PAŽYMĖKIT JŲ AUTORIŲ

MIKO PETRAUSKO VEIKALAI

Šiu nakcialy (dzukiška) 30c
Jojau Dieną (dvi: augštam ir žemam balsui) 60c
Ko Liudit, Sveteliai? 20c
Vai Aš Pakirsčiau 20c
Už Šilingėlį 30c
Dovanojo (dzukiška) 15c
Skyniau Skynimėlį 15c
Tykiai Nemunėlis Teka 15c
Saulutė Raudona 25c
Lihgo (Latviška) 15c
Kregždelė (duetas prie piano. Žodžiai V. Kapso (Angliškai žodžius pritaikė P. Presevage) Išleido Lithuanian Conservatory of Music, So. Boston, Mass.) 30c
Žalčio ir Gulbė-Dievaičio Duetas (iš op. "Eglė-Žalčių Karalienė". Angliškai žodžiai R. Karužos) 75c
Jaunosios Daina (iš op. "Vestuvės". Angliškai žodžius pritaikė Anna Lutkus) 35c
Birutės Daina (aria iš op. "Birutė". Angliškai žodžiai Anna Lutkus. Solo ir pianui) 30c
Girių Karalius (I veik. fantastiška opera) 3.00
Aras (kvartetas) 40c
Neverk pas Kapą (mišram chorui) 50c
Metai po Metų (vyriškas kvartetas) 40c
Oi, Ruta, Rutele (solo) 50c
Pasaka (solo) 80c
Nokturnas — Ačiu (solo) 75c
Kur tas Šaltinėlis (solo) 75c
Vai, Verčia, Laužo (solo) 50c
Lietuviškos Dainos (mišr. chorui) II są. 25c
Gamta Graži (4 lygiems balsams) 50c
Skambančios Stygos (duetas) 50c
"Lietuviškos Dainos" — šeši sąsiuviniai — keturiems mišriems balsams, 4-riems lygiams balsams, ir duetams. Viso 70 dainų. 89 p. 1.50
"Šventoji Naktis" — trijų aktų operetė, solo 1 sopranas, 4 tenorai, 2 baritonai, 1 basso, choras, piemens, angelai, Mirtis, Kainas, ir kiti. Pusl. 41. .... 1.50
PENKIŲ METŲ KANKLĖS vienoj knygoj. Joje yra 31 Solo, 13 Duetų, 5 Kvartetai, 10 Šokių pianui ir smuikai. 190 puslapių. $5.00

J. NAUJALIO VEIKALAI

Meilė Tėvynės Nemari (duetas) 75c
Nokturnas (pianui, arba galima pridėt žodžiai: "Močiute Mano") 60c
"Lopšinė Daina" (solo) Baritonui, ar mezosopr. 50c
"Barkarola" (solo), Baritonui ar mezosopranui 50c
"Kad Širdį Tau Skausmai" (solo), bar. ar " 60c
"Giedai Gaideliai", "Ant Kalno Rugiai", ir "Oi Žiba Žiburėlis", 3 dainos mišr. chorui 30c

ST. ŠIMKAUS VEIKALAI

Ant Tėvelio Dvaro ir Tykus Buvo Vakarėlis (mišram chorui) 35c
Aš Jojau Per Girelę ir Žaliuok, Rutele (m. ch.) 30c
Atsisveikinimas su Giria (mišr. chorui) 60c
Aš Įsivilkčiau Čigono Rubą (duetas) 1.00
Atsisveikinimas su Tėvyne (mišr. chorui) .. 1.50
Darbininko Daina (mišr. chorui) 60c
Era Mano Brangi (baso solo) 50c
Kaip Raiba Paukštutė (solo) 1.00
Ilgu, Ilgu (keturiems lygiams balsams) 60c
Kareivių Daina (trio) 60c
Kur Bakužė Samanota (solo) 50c
Lietuviais Esame Mes Gimę (chorui) 75c
Lopšinė Daina (solo) 60c
Mes Padainuosim (mišr. chorui) 30c
Motule Mano ir Šėriau Žirgelį (mišr. chorui) .. 30c
Nesigraudink, Mergužėle ir Einu per Dvarelį (mišram chorui) 30c
Ne del Tavęs aš, Mergele (solo) 50c
Ožėlis (mišr. chorui) 60c
Oi, Greičiau, Greičiau (solo) 1.00
Oi Kas (Apleidžiant Tėviškę — solo) 1.00
"Dainų Dainorėlis" (Liaudies dainos trims ir dviem lygiem balsam, skiriama musų mokykloms), 30 dainelių 60c
Paukštužėli Skrajunėli (mišr. chorui) 30c
Plaukia sau Laivelis (duetas) 75c
Pamylėjau Vakar; Vai Varge, Varge ir Vai Putė, Putė (solo) 75c
Saulutė Tekėjo (duetas) 25c
Sėdžiu po Langeliu ir Per Girią, Girelę (m. ch) 30c
Šią Nedėlėlę (mišr. chorui) 25c
Scherzo (tik pianui) 60c
Sunku Man Gyventi (solo) 60c
Vakarinė Daina (mišram chorui) 60c

Važiavau Dieną ir Vai Žydėk, Žydėk (mišr. ch.) 25c
Vai Gudri, Gudri; Pavasario Trumpa Naktužė ir k. (mišram chorui) 50c
Vai tu Žirge ir Per Tamsią Naktelę 30c
Vienas Žodis ne Šneka (mišriam chorui) 45c

J. T. KELPŠOS VEIKALAI

Ne Margi Sakalėliai (ir Lenkų ir Rusų kalbom) solo) 75c
Lietuvos Himnas (solo) 60c
Mergvakrio Daina ir Ei, Tėveli (mišr. ch.) .. 35c
Aš Pas Tėvelį ir Močiute Mano (mišr. ch.) .. 35c
Aš Toli Nuleista ir Tris Dzienas (m. ch.) 35c
Balnok, Tarne, Žirgelį, ir Gerkim, Broliukai .. 35c
Močiute, Miego Noriu ir Ei, Varge (m. ch.) .. 35c
Kad aš Buvau Mergelė ir Atlėkė Sakalėlis (m. ch.) 35c
Oi tu, Lakštingale ir Vanagėlis Tupėjo (m. ch.) 35c
Eisiu į Girelę ir Ui, ui, ui, Dieve (mišr. ch.) .. 35c
Keturi Suktiniai (pianui) 60c
Gailesčio Giesmė (trio) 25c
Asperges Me (trio) 50c
Mozurka (Lietuvaitė — pianui) 50c
Pasaka (pianui) 60c
Tautiški Šokiai: Kepurinė ir Klumpakojis (pia.) 50c
Taut. Šokiai: Suktinis, Našlys ir Noriu Miego " 50c
Trįs Liaudies Dainos (pianui) 50c

A. ALEKSIO VEIKALAI

Ak, Myliu Tėvynę (solo) 75c
Graži čia Giružė (solo) 50c
Ginkim Šalį Lietuvos (mišriam chorui) 50c
Meile Uždegta Krutinė (solo) 65c
Meilė (solo) 40c
Mes Grįšim Ten (mišriam chorui) 75c
Lietuvos Vyčių Himnas (solo) 25c
Visuomet Širdis Surakinta 60c
Bernužėl, Nevesk Pačios (1 balsui, prie piano) 50c
O, Pažvelgki, Mieloji " 50c
Skrenda, Lekia Musų Mintįs (dviem balsam " 75c
Trisdešimts Lengvų (a capella) duetų 1.50
Pirmyn į Kovą už Tėvynę (mišram chorui) 50c
Giesmė į Šv. Kazimierą (mišram chorui) 50c
Keturiolika Dainų (mišram ch., vienoj knygoj) 1.00

Č. SOSNAUSKIO VEIKALAI

Kur Bėga Šešupė (mišram chorui) 25c
Karvelėli (mišr. chorui) 30c
Lėk, Sakalėli (mišr. Chorui) 40c
Užmigo Žemė (mišr. chorui) 35c

L. EREMINO VEIKALAI

"Lyra" No. 1, telpa šios dainos: "Liuosybė", "Liepa". "Pavasario Daina", "Kelias tarp Žvaigždžių". (Vyrų, moterų ir mišriems balsams) 75c
"Lyra" No. 2, telpa: "Atsisveikinimas su Giria", "Palik Sveika", "Daina", "Internacionalas" (vyrų, moterų ir mišriems chorams) 75c
"Lyra" No. 3, telpa: "Darbo Giesmė", "Tirolių Kalnuose", "Uošvio Dukrelė", "Medinčiaus Išjojimas" (vyrų, moterų ir mišriems ch.) .. 75c
Dainos, sutaisltos ant keturių balsų. Surinko L. Ereminas. Tilžėje 1902, pusl. 82, Drutai gražiai apdaryta 1.50

ĮVAIRIŲ KOMPOZITORIŲ

J. Gruodžio: "Ei, Jaunieji" (mišram chorui) ... 30c
" "Jura ir Mergos" (solo) 60c
"Burtai" (solo "Tupi Šarka") 60c
"Mylėk" (solo, "Darbuokit, Trusk") 50c
"Visur Tyla" (solo) 30c
A. Kačanausko: "Sudiev, Lietuva" (mišr. ch.) 30c
" "Už Klystančius Žmones" (arioza, tenor solo) 75c
J. Žilevičiaus: "Laisvės Daina" (mišram chorui) 30c
Kun. T. Brazio: "Musų Dainelės" I dalis, dviem ir trims lygiems balsams, 30 dainelių 50c
" "Musų Dainelės", II dalis, keturiems balsams, 40 dainelių 60c
" "Giedojimų Mokykla", vadovėlis chorų dirigentams, mokytojam ir mokiniams 80c
M. Grigonio: "Žaidimų Vainikas" (vakarėliams ir gegužinėms), 102 dainelės 80c
Kanklės. Liet. dainos, Dr. V. Kudirkos, 4 vyriškiems balsams sutaisytos. Čia telpa 18 dainelių. Tilžėje 1895, pusl. 24 .... 25c
Revoliucijos Giesmės — prirengtos vyrų chorams, dviem, trims ir keturiems balsams. Boston, Mass, 1908, pusl. 16. .... 35c
Vitauto Koncertinis Maršas (P. Stankevičiaus) " 60c
Lietuvos Himnas (A. Kočanovskio) pianui ... 50c
Išsimokinimas Gaidų ant visokių instrumentų, ir dainavimo. Parašė J. A. Baronas. 1.00
"Pumpurėlis" — Operetė — Muzika A. S. Pociaus, Chicago, Ill. 25c

"DIRVA"
7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio

125,000 Rekordų 4 už $1.00
$125 Columbia Grafonolos už $75

Kreipkitės į Kauno Krautuvę
2271 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Už Poterius—Kalėjimas!

Musų skaitytojas p. Jonas Puskunigis, 8022 Bellevue Ave., Cleveland, Ohio, pridavė mums iš Lietuvos laišką rašytą jo brolio iš kariumenės. Laiške pasakojama kad musų kunigai savo intekmę panaudoją savo autoriteto paženiminui.

Štai indomi ištrauka iš laiško:

"1922 m. gruodžio mėn. NN. pėstininkų pulke, kaip aš dar buvau mokamoje kuopoje, du kartu savaitėje lankydavosi su pamokomis kunigas. Vieną kartą jis paklausė vieno kareivio poterių. Kareivis atsakė jam:

"— Aš poterių nemoku.

"Kunigas sako: — Kodel nemoki?

"Kareivis atsako: — Todel kad poteriai nereikalingi.

"Kunigas klausia: — Kokios tu esi tikybos?

"— Rymo-Katalikų, — atsako kareivis.

"— Turi kalbėti poterius jei esi katalikas, — atkirto kunikas.

"Kareivis atsikerta: — O aš nekalbėsiu ir tiek!

"Po to kunigas padavė kareivį teisman, ir teismas priteisė kareiviui 12 metų kalėjimo..."

Toliau tasai kareivis rašo savo broliui sekančiai:

"Ačiu tau už gražius pamokinimus. Patinka jie man ir visai musų kuopai....

"Dabar kai esu kariumenėje, esu varomas kas nedėldienis į bažnyčią. Nori-nenori vistiek eik! Toki jau tvarka. Žinote, kareivis turi klausyti vyriausybės įsakymų, o jei neklausai tai gali gauti bausmės bent 12 metų kalėjimo...."

Šitos žinelės mes negalime patikrinti. Joje nepaduodama nei pulko vardo, nei pavardės kareivio kurs gavęs 12 metų kalėjimo. Taigi — galėjo taip atsitikti, bet gal taip ir neatsitiko: gal tasai kareivis gavo bausmę už kitokius nusikaltimus. Kiek žinome apie Lietuvos kariumenės statutą, nėra tokios vietos kuri sakytų kad kareivis yra baudžiamas kalėjimu jei nekalbės, kunigui liepiant, poterių. Taigi šitai žiniai gali tikėti, gali ir netikėti....

▼ ▼ ▼

Iš Lietuvos Gyventojų Statistikos

Lietuvoje Centralinis Statistikos Biuras, remdamasis visų tikybų šventikų pranešimais, paruošė lentelę parodančią naturalį Lietuvos gyventojų judėjimą. Jau pereitame "Dirvos" numeryje buvome padavę keletą žinių.

Ypatingai puola į akis statistinės žinios apie mirimą. Taip, 1922 metais Lietuvoje mirė 34,710 žmonių, — tame skaičiuje buvo 18,109 vyrai (arba 52.2%) ir 16,601 moteris (arba 47.8%). Kitaip sakant, ant 100 mirusiųjų vyrų tenka 92 mirusios moteris.

Amžiumi žiurint, pasirodo kad daugiausia išmiršta kudikių — 1922 m. iš 34,710 mirusiųjų buvo 13,339 kudikių iki 9 metų amžiaus (7,447 bernaičių ir 5,891 mergaičių), kas sudaro arti 38 ir pusę nuošimčio visų mirusiųjų skaičiaus. Mažiausia yra mirusiųjų amžiuje tarp 30 ir 39 metų, nes tiktai 1,380 (arba 565 vyrų ir 816 moterų), arba 4% visų mirusiųjų skaičiaus.

Akivaizdoje taip smarkaus kudikių mirtinumo, reiktų pasirupinti tuo klausimu. Lietuvos vyriausybė ir Lietuvos gydytojai turėtų rengti specialius kursus kaimietėms motinoms kad išmokinus jas kaip reikia kudikiai auklėti kad juos išlaikyti sveikatoje. Šituo klausimu turėtų susidomėti ir Amerikos Lietuviai ir saviškiams Lietuvon siuntinėti tinkamų knygelių apie sveikatą, apie kudikių auklėjimą, ir tt. Juk ne paslaptis kad Lietuvoje jaunos mergelės ištekėdamos už vyro neturi nei mažiausio supratimo apie naujas pareigas kokias turėtų atlikti kaipo motinos. Jų niekas to nepamokino nei mokykloje, nei šeimynoje.

Bendros tos statistikos išvados yra sekančios:

1) Naturalis Lietuvos gyventojų priaugimas pasiekė prieškarinių normų;

2) Vedimų skaičius prašoko prieškarinį;

3) Gimimų skaičius dar yra mažesnis už prieškarinį;

4) Mirtingumas mažesnis negu prieš karą.

▼ ▼ ▼

Kaip Katalikai Remia Savuosius

Lietuvos laikraščiuose skaitome kad p. Vailokaitis, Ukio Banko direktorius, šitokiu budu remia savo partijos moksleivius: Šiauliuose jis gausiai duoda jiems pinigų; "Vilties" draugijai davė metams nemokamai naudotis moksleiviams savo 2-ju augštų muro namus su 17 gražiai intaisytais kambariais, su daržu, sodnu, davė dvi karves su pašaru. Visa tai duoda su išlyga kad "Vilties" dr-ja Šiauliuose įsteigtų mergaitėms bendrabutį....

▼ ▼ ▼

ADV. BAGOČIUS iš Bostono, būdamas Karo Muzejuje, 11 d. liepos paaukavo Lietuvos Invalidams $25.

▼ ▼ ▼

PETRAS KARVELIS gryžo Kaunan iš Vokietijos, kur baigė valstybinius politinius mokslus ir įgijo laipsnį "Doctor Rerum Politicarum".

▼ ▼ ▼

SEIMAS, del Seimo rumų remonto, išsiskirstė atostogoms nuo liepos 25 d. iki rugsėjo 15 d.

▼ ▼ ▼

Eksportas ir Importas

Lietuvos eksportas ir importas gegužio mėnesyje šitaip atrodė: išvežta prekių į užsienius už 13,540,233 litus: įvežta į Lietuvą iš užsienių prekių už 13,912,661 litą. Įvežta daugiau negu išvežta už 372,428 litus. Išvežamų prekių pirmutines vietas užima: miško medega, kiaušiniai, linai, javai ir miltai.

▼ ▼ ▼

Iš Klaipėdos

Klaipėdoje bedarbių jau visai nėra, kas reiškia kad sąlygos jau pagerėjo. Pavasarį bedarbių buvo apie 2,000. Laivų, vagonų dirbtuvėms ir uostui darbininkų net truksta. Maistas mieste atpigo. Uoste pasidarė toks judėjimas kokio po karo dar nebuvo.

▼ ▼ ▼

Klaipėdos Lietuviai drauge su Lietuvos Įgaliotiniu suorganizavo Lietuvos Laivyną, kurs netrukus pradės statyti laivus. Akcijos kaina Laivyne yra 100 litų.

▼ ▼ ▼

Klebonui Nepatinka Mokytojas

Kairių (Šiaulių apsk.) klebonas surinkęs suagituotų žmonių parašus reikalauja iš Švietimo Ministerijos kad butų prašalinta darbštus ir šviesus vietos mokytojas. Jaunimas pamylėjęs mokytoją yra labai susirupinęs kad gali jo netekti.

▼ ▼ ▼

Blogas Bažnyčios Stovis

Pakuonio (Kaun oap.) bažnyčia nuo karo laikų dar nepataisyta. Nuo sienų puola tinkas; per stogą lyja ant žmonių galvų. Kartais ir nuo lubų nupuola gabalas tinko. Jei tai pasitaikytų laike pamaldų, galėtų ir žmonių užmušti. Kažin ar Pakuonio klebonas gyventų tokioje apleistoje klebonijoje? O juk Dievo namai turi buti svarbesni už kunigo namus. Klebonu čia yra Kun. Štrimas.

▼ ▼ ▼

Munšaineriai

Munšaineriai ir Lietuvoje veisiasi. Traškunuose nuo Naujų Metų nebuvo traktierių. Bet mažu-pamažu tai vienur tai kitur išdygsta slapta degtinės varykla ir pardavykla. Tokių be iškabų traktierių jau yra visas tuzinas. Ne vienas ukininkas dėžėmis gabenasi degtinę iš Panevėžio ir fundija "už pinigus" savo sėbrams.... Girtų užtai matai visur — ir gatvėse ir turgavietėje....

▼ ▼ ▼

Pamokinimas

Salantuose (Telšių ap.) taikos teisėjas nubaudė to valsčiaus viršaitį Kastą Dendrauskį iš Baidotų kaimo penkiomis paromis kalėjimo arba 25 litais piniginės bausmės kam jis, laike rinkimų, draskė kairiųjų partijų plakatus. Vis gi Lietuvoje yra teismas!

Už $3.00 metams pralinksminsit visą kaimą. — Užrašykit saviškiams į Lietuvą "Dirvą"

PARYŽIUS

Čia aprašysiu svarbius nuotikius iš sportinio judėjimo šiuose metuose Francuzijoje. Ką tik atsibuvo dviratininkų lenktynės apvažiavimui visą Francuziją jos pakraščiais, 5500 kilometrų, ką Francuzai vadina "La tour de France".

Ta lenktynė yra laikoma gan svarbi Francuzams, ir kiekvienas stengiasi ją matyti ar bent pasiskaityti laikraščiuose. Neatsilikau ir aš nuo tų visų. Liepos 21 d. nukiutinau ant vieškelio į St. Cloud mišką, toli nuo Paryžiaus, kuriuomi turėjo atvažiuoti pulkas likusių karžygių į Paryžių — "Parc des Princes".

Žmonelių susirinko laukti tos ilgos kelionės karžygių tik tame viename vakarų Paryžiaus šone ne tukstančiai, ne šimtai tukstančių, bet virš milijono — jaunų ir senų, vyrų ir moterų, su vaikais ir vienų, gražių ir nei į kelmą nepanašių.

Kiek paguodos, kiek geriausių jausmų lenktyniuotojams— to nei nesuskaitysi; bet ką galima suskaityti tai dovanas: jos kaip iš maišo birėjo kiekvienam lenktyniuotojui — dešimtimis, šimtais ir net tukstančiais frankų, iš ko kitas pasidarė sau kapitalo iki 50,000 frankų. Paryžiaus valdžia pirmutiniam kelionę laimėjusiam, Henri Pelissier, padovanojo auksinį uzboną ir Paryžiaus miesto spalvų (raudona ir mėlyna) kaspiną.

Kelionė prasidėjo birželio 24 d. Iš Paryžiaus išvažiavo 139 lenktyniuotojai su numeriais ir tam tikromis spalvomis, sudalinti į tris skyrius: I skyrius iš nuo seno pasižymėjusių drąsuolių ir važiuojančių vardu didelių fabrikų; II skyrius taip sau vardu smulkių fabrikėlių, ir III skyrius paprastųjų, ant savo dviračių. Liepos 22 d. parvažiavo į Paryžių tik 48 vyrai, o visi kiti pasimetė kelyje del įvairių priežasčių.

Henri Pelissier, kuris laimėjo lenktynes, pervažiavo 5500 kilometrų į 222 valandas, 15 m. ir 30 sek.; pirmoji dovana buvo 10,000 frankų. Antras laimėtojas buvo Italas, Bottecchia, Jis laimėjo 5,000 fr. Trečias išeilės buvo Francuzas Bellenger, ir laimėjo 3,000 fr. Ir tt. Penki pirmutiniai laimėjusieji priklausė pirmajam skyriui; kiti skyriai davė dovanas pirmutiniams laimėtojams iš jų skyriaus.

Francuzams šįmet pridavė didelio džiaugsmo tas kad pirmąją dovaną laimėjo Francuzas, kuomet kitais metais visuomet Belgai laimėdavo.

Ta ilga kelionė buvo padalinta į penkiolika stočių, dieną važiuot ir dieną ilsėtis. Pirmutiniam atvažiavusiam į kožną stotį irgi buvo dovana iš 1200 frankų, sekančiam — pusė tc, ir taip mažiau kitiems.

Jurgis Išalkęs.

Išmokėta Lietuvoje

per "DIRVOS" AGENTURĄ

Sekančios pinigų perlaidos, nuo No. 5519 iki 5656

Kam	Kiek	Kam	Kiek
J. Razulis	Litų 1000	K. Jodka, Paberžė	" 1000
A. Leimonas	" 50	J. Tulickas, Mockava	" 100
Šutrius	" 250	Kasočiunienė, Kančiunai	" 100
M. Ramoškienė	" 50	V. Savickas, Virbalis	" 400
A. Krumplas	" 150	Bortkevičius, Daugirdai	" 200
Liet. Šaulių Sąj. Kaune	" 150	Lazlauskaitė, Užunav.	" 230
M. Kinkienė, Virbalis	" 50	J. Makauskas, Akmenė	" 100
E. Brazauskaitė, Vilain.	" 100	V. Kirstukas, Žiobiškiai	" 500
P. Vaupšienė, Dargaičiai	" 500	P. Kinderis, Paežeris	" 300
J. Bernotas, Suponiai	" 200	V. Gapšiutė, Kairiškiai	" 300
V. Musteikis, Paberžė	" 1150	O. Sledžiutė, Budeželis	" 50
S. Lininskas, Blusiškiai	" 200	T. Jackevičienė, Kelmė	" 504
A. Dailyda, Sintautai	" 50	Klimavičienė, Medžionys	" 50
J. Kukučionis, Gerveniai	" 50	K. Klimavičius	" 50
P. Kirdeikis, Debekoniai	" 200	J. Gelžinis, Vileišiai	" 460
A. Savickas, Šiauliai	" 100	A. Blažauskas, Ružait.	" 60
O. Sledžiutė, Buderežiai	" 100	Urbanavičienė, Lelioniai	" 320
E. Ajausikenė, Seirijai	" 50	A. Vipartas, Jodeikiai	" 100
J. Šimkunas, Petrovka	" 50	V. Gužauskienė, Laižuva	" 55
D. Barauskis, Burkšiai	" 200	E. Brazauskaitė, Vilain.	" 300
V. Genis, Vidugiriai	" 150	J. Peladas, Miškeliunai	" 200
Mantautienė, Padaug.	" 100	Jerusevičiutė, Mordosai	" 850
M. Raulusevičienė, Šulai	" 50	Marčiulionienė, Pakuonis	" 100
M. Gavelienė, Lazdijai	" 100	P. V. Lukoševičius,	" 500
M. Zubauskienė, Pliniai	" 100	E. Norviliutė, Gražaičiai	" 200
P. Jurkėnas, Šulai	" 100	S. Norkaitė, Baltrušiai	" 80
B. Gelžinis, Kurtavėnai	" 100	P. Trejonis, Pakopličios	" 100
K. Pliauska, Užpiniks	" 300	M. Rukšėnas Dolarių	100
O. Bružiutė, Palanga	" 200	U. Kručiutė, Kikoniai	" 50
K. Liepa, Kretinga	" 800	A. Vaičiulis, Juodupiai	" 25
P. Stankienė, Kviečiai	" 150	M. Rukšėnas	" 100
T. Gadeikienė, Padvariai	" 100	M. Derenčiutė, Beviršiai	" 100
P. Balkauskienė, Avižlis	" 200	M. Kupčiunas, Jenoniai	" 27
E. Kokštienė, Kužiai	" 500	Marcinkevičius, Merkinė	" 15
T. Ušackienė, Subačius	" 150	M. Rukšėnas, Žeimiai	" 100
J. Gilienė, Obelnikai	" 100	Jankevičienė, Skapiškis	" 50
J. Baltakis, Nociunai	" 200	J. Vasiliauskas, Liudvin.	" 225
M. Dilienė, Jurizdika	" 100	A. Kajackas, Pašešupė Lenkų markių	540,000

Visi šie Lietuvoje jau gavo per "Dirvos" Agenturą siųstus pinigus. Mes išmokam saugiai ir teisingai!

"DIRVOS" AGENTUROS PATARNAVIMAI

Kas per **"Dirvos" Agenturą** siunčia Lietuvon pinigus tas nesigaili, ir štai del ko:

1.—**Pinigai greitai nueina:** laike trijų savaičių pinigai pasiekia adresatą. Laike šešių savaičių gryžta kvitai su pinigų priėmėjo parašais.

2.—**Išmokami pilnai**, be jokių atskaitymų. Musų Korespondentu Lietuvoje yra rimčiausis bankas, **Lietuvos Kredito Bankas.**

3.—**Pinigų kursas,** — kažin ar rasi kur pigesnį kursą kaip "Dirvos" Agenturoje.

4.—**Išmokama Litais arba Dolariais,** kaip kam parankiau.

5.—**Malonu užeiti pas mus,** — kas užeina pas mus bi kokiu reikalu, jaučiasi kaip pas save namie: jauku ir drauginga.

6.—**"Kad ir iš kelio, bet apsimoka"**, sako ir tie kas iš toliau pas mus su reikalais atvažiuoja, nes čia randa teisingą ir gerą patarimą ir patarnavimą.

7.—**Galima ir laiškais prisiųsti** užsakymus taip pinigams išsiųsti, taip laivakortėms.

8.—**Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos** ir prie to reikalingi popieriai čia parupinama greitai ir atsakančiai.

9.—**Afidavitai-doviernastis** ir kitokie raštai reikalingi Lietuvoje pervedant turtą ar kitką, padaroma negaišuojant ir išgaunama Atstovybės paliudymai.

"Dirvos" Agenturą veda V. K. Račkauskas, per pustrečių metų buvęs Baltic States Banko Užsienio Skyriaus Vedėjas ir vienas iš to banko organizatorių. Lankydamasi Lietuvoje padarė sutartis pigiausiam perleidimui pinigų giminėms į Lietuvą.

Kreipkitės į mus:

"Dirvos" Agentura

7907 Superior Avenue :: Cleveland, Ohio.

Kad ir prastesnis butų, bet nėra geresnio kai namie darytas.

Superior Home Supply

6401 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, O.

STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI

Raugas ir Apinės Speciališkumas.

8707 BUCKEYE RD.

SANDARA

GERIAUSIAS DARBO ŽMONIŲ SAVAITINIS LAIKRASTIS LEIDŽIA A. L. T. SANDARA

"Sandara" talpina daugiausiai gyviausius ir svarbius politinius straipsnius, gindama laisvos demokratijos idealą. "Sandaroje" telpa daugiausia visokių apysakų, eilių, juokų, ir svarbiausių žinių iš viso pasaulio. "Sandarai" bendradarbiauja įžymiausi Amerikos ir Lietuvos literatai-rašėjai. "Sandara" kainuoja: Amerikoje metams $2.50; pusei metų $1.25. Lietuvoje metams $3.00, pusei metų $1.50. Vieną numerį pažiurėjimui siunčiame dykai.

"SANDARA"

327 E Street :: :: Boston 27, Mass.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

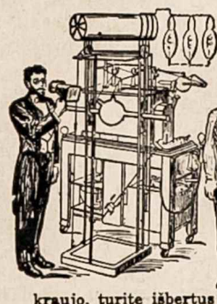

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinės kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybė daktarų užtai negalėjo jus pagydyt kad jie neturėjo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neišrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybė. Jeigu turite nusilpnėjusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenėjusias kojose — negaišinkit ilgiau laiko ir nesaikvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinėjimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsinešit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland

ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.

Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare.
Nedėldieniais nuo 10 iki 1.

Dabar užsirašyk

"AMERIKOS LIETUVĮ"

"AMERIKOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių, ir svarbių žinių, yra naudingas kiekvienam Lietuviui. Užsirašykit jį dabar ir turėsit naudingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėt "Amerikos Lietuvį", pardavinėti knygas ir gražias laiškams popieras. Adresuokit pinigus ir laiškus siųsdami:

"AMERIKOS LIETUVIS"

15 Millbury Street Worcester, Mass.

NAUJIENOS

Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių Dienraštis Pasaulyje.

NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.

NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.

NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00; Lietuvoje $8.00.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Naudingiausias Laikraštis iš Lietuvos —

"TRIMITAS"

"TRIMITAS" yra nepartinis savaitinis laikraštis, Lietuvos Šaulių Sąjungos leidžiamas. Jamę gvildenama visų tikrų Lietuvos piliečių bendrieji reikalai ir klausimai. "Trimitas" drąsiai kovoja prieš visokius Lietuvos išgamas, išnaudotojus ir nepriklausomybės priešus.

"TRIMITE" dedama šiaip gražių apisakėlių, istorinių įvykių ir įžymių žmonių gyvenimo aprašymų, straipsnių, eilių, retų atsitikimų ir moksliškų išradimų paminėjimų, plačiai rašoma apie sportą, ir tt.

"TRIMITAS" rašoma lengva ir mažamoksliams aiškiai suprantama kalba. Ypač jaunuomenei "Trimitas" stengias buti tikru draugu ir patarėju jos organizaciniam, Tėvynės gynime, visuomeniniam ir kulturiniam darbe.

"TRIMITAS" eina kas savaitė 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Lietuvoje metams 7 litai 50 centų; pusmečiui 4 litai. Amerikoje metams $1.50, pusei metų 80c. Atskiras numeris 5c.

Amerikos Lietuviai! Užsirašykit "TRIMITĄ" sau Amerikoje ir savo giimnėms bei pažįstamiems Lietuvoje.

Amerikoje "TRIMITĄ" galima užsisakyti per:

L. Šaulių Atstovą — A. Žemaitis, 3251 S. Halsted St. Chicago, Ill.
Pr. Narvydas, 38 Park Row (Room 816) New York City.
Lietuvos Šaulių Rėmėjų Burių Valdybas ten kur jie yra susidarę.

"TRIMITO" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA
KAUNAS, LAISVĖS AL. No. 26.

KODEL

VISIEMS REIKIA SKAITYTI

"TELEGRAMAS"

Jis savo turiniu yra tikras Lietuvių Laikraštis.
Jis tikrai rupinasi plačios visuomenės reikalais.
Jis yra tikras apšvietos šaltinis.

Jis yra uolus musų Tautos reikalų gynėjas.
Jis yra pilnas įvairių, indomių straipsnių ir žinių, ir
Jis yra pigiausias už visus kitus musų laikraščius, nes jo prenumeratos kaina TIK $1.00 metams.

UŽSIRAŠYKIT JĮ ŠIANDIEN!

"TELEGRAMAS"

666 W. 18th Street :: Chicago, Ill.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 6153

Sandariečių veikimas. Sandaros 18 kuopa rugsėjo 4 d. laikė savo susirinkimą "Divors" redakcijoj, nuo 8 val. vakare, kame buvo aptarta daug svarbių reikalų.

Kuopa rengiasi prie žieminio darbo, taigi išrinkta komisija surengt teatrą ir balių kada po Naujų Metų. Komisijon ineina Banionis, Lapinskas ir Žukas.

Susirišus kuopai į Apskritį su Detroito ir Pittsburgo Sandaros kuopomis, čia irgi pasidarė daugiau darbo. Kuopa pasižadėjo pagelbėt įkunyt Apskričio užmanytą darbą sukėlimui Sandaros centrui daugiau kapitalo.

Skaityta laiškas iš Centro, kame raginama kuopą pasidarbuot parinkime apskelbimų į rengiamą leisti 1924 metų kalendorių, kas jau ir renkama. Kuopa taipgi užsisakė 150 kalendorių išplatinimui Clevelande.

Kalendoriun prie aprašymo ir Sandariečių veikimo nutarta pridėti vietos kuopos narių paveikslas, taigi nutarta tą paveikslą nusitraukti nedėlioj, rugs. 16 d., nuo 10 val. ryte, pas A. Bartkų. Visi kurie galės ateiti ant paveikslo prašoma nesivėluoti.

Buvo gauta kuopoj Darbininkų Partijos skyriaus atsišaukimas prisidėti prie rengimo protesto prieš naują bilių Washingtone del registravimo ne-piliečių ir prieš "ponų ir kunigų valdžią" Lietuvoje. Tas užkvietimas atmesta be svarstymo. At metimo priežastis jau turi istoriją iš seniau. Sueina į tokius susirinkimus vieni bolševikai ir varde visokių srovių draugijų išneša šlykščias rezoliucijas tai prieš Amerikos tai prieš Lietuvos valdžią.

Nutarta kuopos vardu surengt p. V. K. Račkauskui išleistuvių vakarienę, kuris neužilgo išvažiuoja į Lietuvą kviečiamas Užsienių Ministerijos.

Susirinkimai nutarta laikyti kas utarninkas po pirmai mėnesio dienai, "Dirvos" redakcijoj, nuo 7:30 val. vakare.

"Dirvos" Redakcijoj utarninke lankėsi p-lė Franė Kemėžiutė, iš East Vandergrift, Pa. Ji pirmiau buvo atvažiavus į Clevelandą, paskui buvo vaišėse Detroite. Neužilgo gryš į savo namus.

P-lė Julė Rutkauskaitė iš Scrantono, taipgi buvo atsilankius "Dirvos" redakcijoje. Ji čia vieši pas savo draugus. Ji yra gerai žinoma iš senesnių laikų veikli darbuotoja savo kolonijoj. Yra ligoninės nuršė.

Pereitą subatą ji buvo išvažiavus aplankyt Detroitą, šiose dienose vėl gryžo į Clevelandą, o neužilgo iškeliaus namon.

Dr. J. Šemoliunas rugsėjo 1 d. išvažiavo į Detroitą, ten praleido kelias dienas; buvo su senu Clevelandiečiu A. Rašimu nuvykę į Grand Rapids, Mich.

Į Clevelandą gryžo utarninke.

Konstitucijos Savaitė. Appellato Teisėjas John S. Sullivan, Prezidentas The Cleveland Bar Association (advokatų draugijos), padavė prašymą Gubernatoriui A. V. Donahey ir Majorui Fred Kohler, išleisti proklamaciją kaslink Konstitucijos Savaitės, Rugs. 16—22 d. The American Bar Association planuoja tos savaitės apvaikščiojimą per visas Suvienytas Valstijas ir turi parengtą programą.

Savo laiške į Gubernatorių ir į Majorą, Teisėjas Sullivan prašo tų valdininkų priduoti tam sumanymui tokį pobudį ir pagarbą kokią tik oficialė proklamacija gali. "Šis sumanymas yra plėtojimui palaikymo Suv. Valstijų Konstitucijos ir principų ir idejų musų valdžios mintyse žmonių", rašė Teisėjas Sullivan.

Federuotos Bažnyčios paskyrė nedėldienį, Rugsėjo 16 d., kaipo Konstitucijos Nedėldienį. Du šimtai ministerių šiame mieste kurių bažnyčios yra susijungę ton federacijon, užprašyta per Kun. E. R. Wright, sekretorių tos organizacijos, laikyti apeigas apie Konstituciją nedėlioj, Rugsėjo 16 d.

Žydų rabinai taipgi sako tą nedėldienį aiškins apie Konstituciją ir Amerikos valdžios formą.

Amerikos Raudonasis Kryžius paskelbęs vajų surinkimui $5,000,000 pagalbai Japonijos nukentėjusių nuo žemės drebėjimo, paskyrė Clevelandui surinkti $160,000 kaipo dalį prie to fondo. Clevelando Community Fondas, kurin kas rudenį renkama pinigai visuomenės šelpimo reikalams, jau gatavai paskirta $100,000, ir reiks sukelti tiktai $60,000 tarp žmonių.

Daugybė Clevelandiečių radosi nelaimės srityse, tuli jų jau žinoma išlikę gyvi, apie kitus nieko negirdima. Vieni buvo ten savais reikalais, kiti kaipo firmų pasiuntiniai arba keliaunikai.

Clevelando Jezuitai ruošiasi prie statymo jezuitiško universiteto. Jie mano sukelt tris milijonus dolarių tam tikslui. Jų buvo manyta duoti vardą Clevelando universitetas tai naujai įstaigai, bet dabar tuli ginčija jog universitetas bus paltesnės reikšmės negu vietinės, taigi tas vardas netiktų.

Žemė universitetui jau yra nuskirta East Clevelande.

Clevelandas jau turi universitetą — visuomenišką — vardu Western Reserve University.

Policistas panedėlyje peršovė vieną žmogų kuris bėgo norėdamas išsisukti nuo patekimo po areštu už platinimą netikrų pinigų. Tasai žmogus, 47 metų amžiaus, perdirbinėjo $2 į $20 priklijuodamas "0" prie numerio 2. Kada jį sugavo prie jo rado dar 27 tokias popierines.

Policistas užtiko tą žmogų ginčijantis prie vieno žydo krautuvės su tuo žydu už tuos netikrus pinigus. Žydas reikalavo iš jo atiduoti atgal arba $18 arba daiktus kuriuos jis pirko už dirbtiną dvidešimtinę. Pamatęs policistą tas žmogus leidosi bėgti, tada policistas ėmė vytis ir šaudyt. Tik peršautas tesuimta ir nugabentas į ligoninę, kur randasi arti mirties.

Keturi kiti vyrai suimta už paltinimą netikrų 20-dolarinių.

Ottawa, Ohio. — Vienas įsimylėjęs senbernis į tulą 19-kos metų merginą negalėdamas jos prisiprašyti likti jo žmona, išsitraukęs revolverį nušovė tą merginą, jos motiną ir jos pusbrolį kuris norėjo ją gelbėt. Jis yra 40 metų amžiaus. Po nušovimo jų jis išėjo į tvartą, įšoko į vežimėlį ir išvažiavo. Sužinoję miestelio gyventojai apstojo visus kelius, bet kolei kas nesugauta, nes jis išvažiavo toliau.

Labor Dienos šventėj automobiliais Clevelande ir apielinkėj mirtį gavo penki žmonės. Vieni taip užsimušė, kiti kitus suvažinėjo.

Viso šįmet Cuyahoga apskrityj žuvusių yra 103 ypatos.

Cincinnati, O. — Du karštakraujai jau randasi kapuose už mažą nieką — jiedu susiginčijo už $2 skolą, susipešė, ėmė šaudytis ir abudu krito negyvi.

Sandusky, O. — Tulas mėsininkas čia kuju sumušęs savo moteries galvą paskui britva ją papjovė. Tuoj liko suimtas.

Atsargiai su grybais. Keletas žmonių smarkiai apsinuodino grybais. Jei nemokat virti arba nepažįstat grybų visai jų nenorėkit.

Gideonų Draugija pradeda rinkt pinigus nupirkimui 8,000 biblijų išdėstymui po hotelius.

JIEŠKOJIMAS IR LIETUVOS

Tėvas ir Juozas Mauručiai pajieško **Jurgio Mauručio.** Jis Amerikoje gyvena 13 metų. Prašome jo paties atsišaukti arba apie jį žinančių pranešti sekančiu adresu: (38)

Juozas Mauručas
Parausių kaimo, Pilviškių paš.
Lithuania.

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ

Visokios Maliavos, Stiklai, Varnišiai, Įrankiai, Pjaustymo Daiktai. Elektriški Reikmenįs.
Plumberiams ir Stogams Reikmenės. Namams Padargai.

S. J. Woyshville & Son
1657 EAST 55th STREET

V. D. ŠTAUPAS

Malonu pranešti Clevelando Lietuviams kad perkėlė savo krautuvę į naują apielinkę užpildėm ją įvairiais gražiais daikčiais. Didelis rinkinis vyriškų ir moteriškų laikrodėlių naujausios mados, taipgi šliubinių žiedų, vestuvėms, varduvėms ir gimimų dienoms puikiausių dovanų. Taipgi pas mus randasi visokių akinių iš kurių galit pasiskirti kiekvienas sau tinkamus ir bile kada galėsit pasimainyti. Užlaikom britvų, peilių, žirklių ir tt.

V. D. Štaupas, Jewelry
6704 SUPERIOR AVE.

PARDAVIMAI

Labai modernis 2 šeim. namas, ant E. 74 gt., 11 kamb., maudynė, garas, garažius, skalbinis stogas. Labai gerame stovyje. Kaina $10,600 jei greit pirksi. Pasimatyk su savininku 1200 E. 74 Street. (36)

PASIMATYK SU McKENNA PIGIEMS PIRKIMAMS:
Štai vienas:
Ant Detroit Ave., netoli W. 45 St., 1 krautuvė su 1 gyvenimu viršuj ir 1 gyvenimu užpakalyj, 1 vasarnamis (cottage) su dviem gyvenimais po 4 kambarius kiekviename, 1 namas su dviem gyvenimais, po 4 kambarius kiekvienam, kaina $12,500.
Adr.: **1383 East 55th St.**
Tel. Rand. 5282. Atdara vakar.

IŠDALINIMUI TURTO
Dubaltavas namas, 1184-86 E 74 St. Kaina $13,000.00.
Pavienis namas 1188 E. 74 Street Kaina $9,500.00.
Pavienis namas 1192 E. 74 Street Kaina $7,500.00.
Dviejų šeimynų 1165-67 E. 74 St.
F. M. Harman 1512 Lincoln Ave. Telefonas Lakewood 2146 J. (29)

NAMAI NAMAI NAMAI

Wade Park Ave., Dviejų šeimynų, 4 garažiai, lotas 51½x130. Kaina $13,500.

E. 85th St., šiaurėj nuo Superior. Moderniškas 6 kambarių gyvenimas. Muro garažius. Kaina $6,200. $2,000 įmokėti.

6 kambarių pavienis, su 2 garadžiais, ant E. 85 netoli Superior. $6,200. Reikia $1,000 įmokėt, likusius po $50 mėnesyje.

E. 61 st. arti Superior — 3 šeimynų namas, su garo šiluma, didelis lotas. Kaina $8,600. Reikia įmokėti $4,000.

Mes taipgi mokam cash už jusų namus. Ateikit pasikalbėt.

7907 SUPERIOR AVE.
Rand. 6153.

NAUJI "DIRVOS" AGENTUROS PATOGUMAI

"Dirvos" Agentura norėdama kuogeriausia patarnauti musų žmonėms pinigų persiuntimo reikalais sudarė naujų ryšių Lietuvoje.

Nuo dabar "Dirvos" Agenturoje kiekvienas gali gauti ir pats pasiųsti Lietuvon čekius Litais arba Dolariais, ant bankų šituose Lietuvos miestuose:

Akmeniai,
Alytus,
Anykščiai,
Biržai,
Butrimonys,
Čekiškė,
Darbėnai,
Daugai,
Debeikiai,
Ežerėnai,
Gargždai,
Girkalnis,
Gruzdžiai,
Ilakiai,
Joniškis,
Jonava,
Jurbarkas,
Kaišiadorys,
Kedainiai,
Kavarskas,
Kalvarija,
Kelmė,
Klaipėda,
Kretinga,
Krakenava,
Kupiškis,
Kurkliai,
Kuršėnai,
Kybartai,
Lazdijai,
Liepojus,
Linkuva,
Luokė,
Malėtai,
Mariampolė,
Mažeikiai,
Merkinė,
Naumiestis,
Nemakščiai,
Panevėžys,
Pasvalis,
Pašvintinis,
Papilė,
Pikeliai,
Pilviškiai,
Plungė,
Prienai,
Prienai,
Radviliškis,
Raseiniai,
Raguva,
Rokiškis,
Salakas,
Salantai,
Sėda,
Seirijai,
Seredžius,
Skaudvilė,
Skuodas,
Simnas,
Šėduva,
Šėta,
Šiauliai,
Tauragė,
Telšiai,
Traškunai,
Tytavėnai,
Ukmergė,
Utėna,
Vabalnikai,
Varėna,
Varniai,
Vendžiogala,
Viekšniai,
Vilkaviškis,
Vilkija,
Virbalis,
Vyžunai,
Žagarė,
Žasliai,
Žyžmariai.
Kaunas.

Norint pačiam pasiųst čekius, reikia šitaip padaryti:

1) Atsiųsk mums pinigus ir pilną priėmėjo adresą;
2) Iš musų gausi čekį;
3) Tą čekį pasiųsk pinigų priėmėjui apdraustame laiške.
4) Pinigų priėmėjas nuėjęs su tuo čekiu į nurodytą ant čekio banką artimiausiame nuo savo vietos miestelyje, gaus visus pinigus kiek ant čekio nurodyta.

Lengva, paprasta ir greitai. Naudokitės šituo naujausiu ir lengviausiu budu pinigams persiųsti!

"Dirvos" Agentura
7907 Superior Av. Cleveland. O.
(Vakarais atdara iki 9)

2 DIDELĖS DOVANOS

Laikraštis "VIENYBĖ" eina TRIS kartus savaitėj — pilna įvairių žingeidžių raštų ir žinių.

Prenumerata nuo Naujų Metų bus $4. Visiems kurie naujai užsirašys laikraštį 'VIENYBĘ' metams bus duodama dvi didelės dovanos. Vajus prasideda su 1 d. Birželio 1923 m. ir baigiasi su 1 d. Sausio 1924 m. Tik tame laikotarpyj bus duodama dovanos.

DOVANOS

1.—$1.50 vertės naudingų ir gerų knygų pasirenkant iš šešių grupių.

2.—Kas prieš naujus 1924 metus užsirašys "VIENYBĘ" ant metų tam metinė prenumerata bus **tik $3.50.**

Adresuokit:
"VIENYBĖ"
193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

TELLING'S ESKIMO PIE 5c.

DAUG SKANIASNIS NEGU KITADOS

Parsiduoda Vėl

Pas Visus Telling's Pardavėjus

IŠGULDYMAS ŠVENTO RAŠTO
Atsibuna kas Nedėldienis 2:45 po pietų
Wm. Abel Salėj 7017 Superior Ave.
Įžanga Dykai — Kolektų Niekad Nebus

Svarbių knygų galima gauti pasiskaitymui:
Dieviškas Planas Amžių -- 15c Milijonai Žmonių Nebemirs -- 25c
Ką Sako Šv. Raštas apie Peklą -- 10c Arpa Dievo ---------- 65c
Kreipkitės į "Sargybos Bokštas" 18 Concord St. Brooklyn, N. Y.

PAMESTA

Šniurelis Perlų (žemčiugų), apielinkėje Superior ir St. Clair Ave. Kas rado prašomas yra atiduoti savininkui, Mr. Martin, 622 Leader News Bldg., Cleveland. Bus atlyginta. (36)

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

LIETUVIAI ATEINA

Kasdien savo senon sanitariškon maudynėn, kur jiems geriausia patinka, nes yra visoki patogumai ir geriausia patarnaujama. Taigi ateikit ir jųs kurie dar nebuvot. (30)
KAINA TIK 25 CENTAI.
921 St. Clair Ave.
Netoli E. 9th Street

JOHN TIDD
SIUVĖJAS
SIUVA VISOKIAS VYRIŠKAS DRAPANAS ANT UŽSAKYMO. — DARBAS PIRMOS KLESOS.
1377 E. 9th Street
CLEVELAND, OHIO

NAMAI Pardavimui

Jeigu norit pirkti arba parduoti namus, biznį arba kitką, kreipkitės prie manęs ypatiškai, arba greitai rašykit man —
J. A. Pečiulis
1219 E. 83rd St. Cleveland.

JEI NORITE

Pirkti ar parduoti namą,
Išnuomuoti kambarius,
Pirkti ar parduoti automobilį,
Atidaryti krautuvę,
Praplėsti savo biznį,
Apdrausti savo gyvastį,
Apdrausti nuo ugnies savo namus ir rakandus —

Visados garsinkitės ir kreipkitės
"DIRVA"
7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio
Jei negalit ateiti rašykit. Ofisas atdaras kasdien iki 9 v. vakare. Šventadieniais nuo 9 v. ryto iki 12 val.

Prospect 2420 Central 1766
THE F. W. ZIMMERMAN CO.
Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.
3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

DĖKIT SAVO PINIGUS ANT KNYGELIŲ į THE A. B. SAVINGS & LOAN CO.

5%

Mokama 5 nuošimtis nuo dienos Padėjimo iki Ištraukimo.

Pasidėti čia pinigus yra lengva: tik ateiti paskirtose valandose. Perkelti iš kitų bankų reikia tik atnešti čia savo bankinę knygutę, o viską mes padarysime.

Iškolektuojam pinigus paliktus kituose miestuose visai dovanai. Atneškit mums savo bankinę knygutę.

¶Pinigai padėti į The A. B. Savings & Loan Co. yra visiškai apsaugoti, visi jos pinigai skolinama tik ant pirmų mortgage (užstatų) ant geresniųjų budinkų ir namų Clevelande, ir patiems taupytojams ant knygelių.

¶Bėgyje pastarų 15 metų nei dolaris nepradingo taupytojams kurie dėjo į Savings ir Loan kompanijas.

¶Bėgyje pastarų 30 metų netoli Du Šimtai Milijonų Dolarių buvo investinta į šitokias įstaigas.

The A. B. Savings and Loan Company
3352 SUPERIOR AVE. Kampas E. 34 St.

Bankinės valandos: Kasdien nuo 9 iki 3.
Vakarais: Utarninkais, Ketvergais, ir Subatomis: 6 iki 8.

DĖKIT SAVO PINIGUS ANT KNYGELIŲ į THE A. B. SAVINGS & LOAN CO.